

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen

Etableringsstøtte til unge landbrugere 2023 - 2027³ Vejledning om tilskud

Version 4
April 2023

Etableringsstøtte til unge landbrugere 2023 -
2027

Vejledning om tilskud.

Denne vejledning er udarbejdet af
Landbrugsstyrelsen i 2023

Foto: Skyfish
© Landbrugsstyrelsen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 33 95 80 00
E-mail: mail@lbst.dk
www.lbst.dk

ISBN: 978-87-7120-440-7

Indhold

1.	Velkommen.....	6
2.	Om Etableringsstøtte til unge landbrugere	7
2.1	Ordningen skal sikre flere etableringer af virksomheder	7
2.2	Nyt i denne vejledning	7
2.3	Hvor mange penge er der afsat?	8
2.4	Hvad kan du få tilskud til?	8
2.5	Hvor meget kan du få i tilskud?.....	8
2.6	Vigtige datoer for dig.....	9
2.7	Ansøgningsprocessen i 2023.....	10
3.	Er tilskuddet relevant for mig?	11
	Hvem kan søge?	11
3.1	Tilskudsmuligheder for gartnere	12
3.2	Tilskudsmuligheder for biavlere	12
3.3	Hvilke krav skal være opfyldt, for at du kan få udbetalt tilskud?.....	13
3.4	Hvilke krav skal være opfyldt i opretholdelsesperioden?	13
3.5	Hvad kan du ikke, efter der er givet tilsagn og til udløb af opretholdelsesperioden	13
	Uddybning af krav og støttebetingelser	13
3.6	Alderskravet.....	13
3.7	Uddannelseskravet.....	14
3.7.1	Jeg har ingen faglig relevant uddannelse – men mange års praktisk erfaring – er det nok?	14
3.8	Driftslederkravet.....	14
3.8.1	Din tinglysningsdato må ikke være ældre end fire år	14
3.8.2	Du skal tinglyse din købsaftale indenfor 1 år fra indsendelse af ansøgning om tilsagn	15
3.8.3	Jeg har flere tinglysningsdatoer – hvilken er den gældende for jer?	15
3.8.4	Eksempler på hvordan tinglysningsdatoen fortolkes af os	15
3.8.5	Sådan opfylder du kravet om ejerskab, når du ejer minimum 25 pct. og op til 50 pct. af virksomheden på udbetalingstidspunktet.....	16
3.8.6	Sådan opfylder du kravet om ejerskab, når du ejer minimum 50 pct. og op til 100 pct. af virksomheden på udbetalingstidspunktet.....	16
3.9	De nationale krav.....	17
3.9.1	Hvornår skal jeg vedhæfte min købsaftale, og hvornår skal jeg ikke?	17
3.9.2	Hvordan beregnes arbejdskraftsbehovet?	17
3.9.3	Må jeg gå fra en heltids- til en deltidsbedrift på tilsagnstidspunktet, selvom jeg har minimum 1.665 timer?.....	18
3.9.4	Må jeg gå fra en deltids- til en heltidsbedrift på tilsagnstidspunktet, selvom jeg har under 1.665 timer?.....	18
3.9.5	Hvordan kontrolleres arbejdskraftsbehovet efterfølgende	19
3.9.6	Hvordan udfylder du forretningsplanen i ansøgningen?	19
3.9.7	Hvad bruger vi forretningsplanen til?	19
3.9.8	Jeg ejer ikke noget jord – kan jeg så søge om tilsagn og efterfølgende udbetaling.....	19
3.9.9	Eksempler på situationer, når I er flere ejere	20
3.9.10	Hvad må du mht. opsplitninger af eksisterende virksomheder – hvornår bliver det omgåelse?.....	21
3.9.11	Urigtige oplysninger og svindel med EU-midler	21
3.10	Hobbylandbrug	22

3.11	Allerede fået udbetalt fem års unge landbruger-tilskud inden for perioden 2015-2022.....	22
3.12	Du kan ikke få tilskud, hvis du tidligere har fået udbetaling på ordningen.....	22
3.13	Havecentergartnere	22
3.14	Konkursboer	23
	Hvordan må du finansiere etableringen?	23
3.15	Vores tilskud	23
3.16	Anden offentlig, national medfinansiering	23
	Hvad skal du allerede nu vide om udbetaling?.....	23
3.17	Krav til etableringen ved udbetaling	23
4.	Når du vil søge tilskud.....	24
4.1	Ansøgningsperioder og ansøgningsfrister	24
4.2	Sådan søger du om tilskud	25
4.3	Hvad skal dine ansøgninger om tilsagn og udbetaling indeholde	25
4.4	Sådan træffer vi afgørelse og prioriterer	25
4.4.1	Prioriteringskriterier og modellen	25
4.4.2	Årsager til at du kan få afslag på din ansøgning	26
4.5	Vær særlig opmærksom på	26
4.6	Svarproces fra vores side	27
4.7	Forpligtelser	28
4.7.1	Oversigt over forpligtelser	28
4.7.2	Gennemføre etableringen i overensstemmelse med tilsagnet	29
4.7.3	Afslutte etableringen inden projektperiodens slutdato	29
4.7.4	Hvad kan jeg selv gøre for en hurtig sagsbehandling?	29
5.	Hvis du får tilsagn.....	30
5.1	Projektperioden er 1 år fra første indsendelse af ansøgning om tilskud	30
5.2	Frist for at afslutte etableringen	31
5.3	Du skal informere om, at du får tilskud til din etablering (skiltning)	31
5.3.1	Krav til skiltning på erhvervsmæssig hjemmeside og sociale medier	32
5.3.2	Hvor finder du logoer og tekst?	32
5.3.3	Dokumentation af korrekt skiltning for en erhvervsmæssig hjemmeside og sociale medier	32
5.3.4	Du kan få nedsat dit tilskud, hvis du ikke skilter korrekt.....	32
5.4	Urigtige oplysninger og svindel med EU-midler	32
6.	Kontrol og udbetaling af tilskud.....	33
6.1	Udbetaling.....	33
6.2	Frist for at anmode om udbetaling	33
6.3	Hvis du anmoder om udbetaling før fristen	34
6.4	Du søger om udbetaling via vores selvbetjeningsløsning	34
6.4.1	Hvad skal ansøgningen om udbetaling indeholde?	34
6.5	Fysisk kontrol i virksomheden.....	34
6.6	Modregning i udbetalingsbeløbet.....	34
6.7	Tilskuddet beregnes ift. euro-kursen.....	34
6.8	Vi bruger NemKonto	35
6.9	Vi indberetter til SKAT	35
6.10	Oplysninger til statistik og EU	35
6.11	Bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud	35
6.11.1	Hvornår vil tilsagnet bortfalde?	35
6.11.2	Du har oplysningspligt til os	36
6.11.3	Oplysninger ved administrativ gennemgang af ansøgning om udbetaling	36
6.11.4	Hvis du ikke gennemfører etableringen i overensstemmelse med tilsagnet	36
6.11.5	Hvis du ikke opretholder etableringen.....	37
6.11.6	Udbetaling på uretmæssigt grundlag	37

6.12	Nedsættelse og tilbagebetaling af tilskud	37
6.12.1	Hvis du søger om udbetaling for sent	37
6.12.2	Hvis du ikke skilte korrekt	37
7.	Opretholdelse af etableringen	38
7.1	Evaluering, efter etableringens afslutning	38
7.2	Kontrol i opretholdelsesperioden	38
7.3	Krav i opretholdelsesperioden	39
7.3.1	Må jeg ændre mit CVR-nummer fra ansøgningstidspunktet til udløb af opretholdelsesperioden?.....	39
7.3.2	Må jeg udvikle min virksomhed i opretholdelsesperioden?.....	39
7.3.3	Hvad sker der, hvis mit arbejdskraftsbehov falder i min virksomhed i opretholdelsesperioden?.....	39
7.3.4	Skal jeg altid have registreret en stemmeandel i CVR-registeret på minimum 50 pct.?.....	40
7.3.5	Må jeg købe en større bid af virksomheden i opretholdelsesperioden?.....	40
7.3.6	Hvad sker der, hvis jeg ikke opretholder virksomheden i opretholdelsesperioden?.....	40
7.3.7	Hvis du går konkurs i opretholdelsesperioden	40
8.	Yderligere oplysninger	41
8.1	Lovgrundlaget	41
8.1.1	Danske regler	41
8.1.2	EU-regler	41
8.2	Straffebestemmelser.....	41
8.3	Force majeure.....	42
8.4	Kontakt til os	42
8.4.1	Sådan kommunikerer du med os	42
8.4.2	Hvis du vil klage.....	42
8.4.3	Hvordan bruger vi dine personoplysninger, og hvilket retsgrundlag har vi for behandlingen af dine personoplysninger?.....	43
9.	Ordliste	45

1. Velkommen

Denne vejledning skal du bruge, hvis du ønsker at søge om tilsagn via Etableringsstøtte til unge landbrugere. Her finder du oplysninger om ordningens formål, hvem der kan søge, hvordan du søger og om de forskellige krav, du skal opfylde for at få tilskud.

Du finder alle oplysninger på [Tilskudsguiden](#) på vores hjemmeside under Etableringsstøtte til unge landbrugere.

Etableringsstøtte til unge landbrugere er en del af den fælles europæiske landbrugspolitik (CAP) for perioden 2023-2027. Den danske implementering af CAP'en er nedskrevet i en CAP-plan.

CAP-planen skal understøtte EU-fælles målsætninger om en økonomisk bæredygtig landbrugssektor, fremme den grønne dagsorden indenfor miljø, klima og natur samt styrke udviklingen i landdistrikterne.

Etableringsstøtte til unge landbrugere er 100 procent finansieret af EU via Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).

Denne vejledning hører til bekendtgørelse nr. 344 af 29/03/2023 om Etableringsstøtte til unge landbrugere.

2. Om Etableringsstøtte til unge landbrugere

2.1 Ordningen skal sikre flere etableringer af virksomheder

Etableringsstøtte til unge landbrugere 2023-2027 skal styrke de unge landbrugere og unge gartners mulighed for etablering og efterfølgende fastholdelse inden for erhvervene, blandt andet ved at styrke den egentlige egenkapital for den unge landbruger eller gartner. Tilskuddet kan dermed bruges til at styrke økonomien med en forhøjet egenkapital på tværs af driftsgrenene i erhvervene.

Vi administrerer ordningen og træffer afgørelse om tildeling af tilskud.

Ordningen er ny, men afløser ordningen Unge nyetablerede landbrugere, der årligt var åben for ansøgninger i perioden 2015-2022.

2.2 Nyt i denne vejledning

Afsnit	Titel	Ændring
3.9.8.	Jeg ejer ikke noget jord – kan jeg så søge om tilsagn og efterfølgende udbetaling	Forklaringen på spørgsmålet er udbygget. Ændret i version 2.
3.3	Hvilke krav skal være opfyldt, for at du kan få udbetalt tilskud?	Forklaringen er udbygget, så det fremgår tydeligere, at der er ligestilling mellem tingbogen for fast ejendom, Personbogen for virksomhedspant og registrering i Erhvervsstyrelsens ejerbog. Ændret i version 3.
3.7	Uddannelseskravet	Sproglige præciseringer ift. at alle indsendte uddannelser vurderes, og der er en ikke-udtømmende uddannelsesliste på Tilskudsguiden. Ændret i version 3.
3.8.1	Din tinglysningsdato må ikke være ældre end fire år	Det er præciseret, at der ikke kigges på den ældste, men den du søger på baggrund af. Ændret i version 3.
3.8.3	Jeg har flere tinglysningsdatoer – hvilken er den gældende for jer?	Det er præciseret, at der ikke kigges på den ældste, men den du søger på baggrund af. Ændret i version 3.
3.8.4	Eksempler på hvordan tinglysningsdatoen fortolkes af os	Det er præciseret, at der ikke kigges på den ældste, men den du søger på baggrund af. Ændret i version 3.
3.8.5	Sådan opfylder du kravet om ejerskab, når du ejer minimum 25 pct. og op til 50 pct. af virksomheden på udbetalingstidspunktet	Præciseret at også partnerselskab kan registres i Erhvervsstyrelsens ejerbog. Ændret i version 3.
3.8.6	Sådan opfylder du kravet om ejerskab, når du ejer minimum 50 pct. og op til 100 pct. af virksomheden på udbetalingstidspunktet	Præciseret at også partnerselskab kan registres i Erhvervsstyrelsens ejerbog. Ændret i version 3.
3.9.8	Jeg ejer ikke noget jord – kan jeg så søge om tilsagn og efterfølgende udbetaling	Der er præciseret, hvordan virksomhedspant og Erhvervsstyrelsens digitale ejerbog kan bruges. Ændret i version 3.

3.9.9	Eksempler på situationer, når I er flere ejere	Eksemplerne er tilrettet ift. ændringen af afsnit 3.8.1. Ændret i version 3.
4.5	Vær særlig opmærksom på	Præcisering af hvordan frister mht. indsendelse af foreløbige ansøgninger håndteres. Ændret i version 3.
3.9.9	Eksempler på situationer, når I er flere ejere	Indledning og eksempel A er tilrettet, så forholdet mellem et I/S-ejerskab og den personlige hæftelse i tingbøgerne håndteres. Ændret i version 4.
Flere steder	Ændret ansøgningsfristen	Ansøgningsfristen er ændret til 28. april 2023 i stedet for 24. april 2023. Ændret i version 4.

2.3 Hvor mange penge er der afsat?

Der er årligt afsat knap 193 mio. kr. i gennemsnit over perioden 2023-2027.

2.4 Hvad kan du få tilskud til?

Du kan få tilskud i forbindelse med din etablering af eget landbrug eller gartneri. Hvis din tinglyste etablering af en virksomhed, som driver en primær landbrugsbedrift eller et gartneri ikke er mere end fire år gammel på ansøgningsstidspunktet, er den også tilskudsberettiget.

Tilskuddets størrelse afgøres af, hvorvidt det er en heltids- eller deltidsbedrift.

Vi kan kun udbetale det beløb, du får tilsagn til, hvis vi kan godkende din endelige etablering, og hvis du opfylder tilsagnskriterierne og forpligtelserne. Se mere i afsnit kapitel "3 Er tilskuddet relevant for mig" og "4.7 Forpligtelser".

Du kan læse mere om udbetaling af tilskud i kapitel "6. Kontrol og udbetaling af tilskud".

2.5 Hvor meget kan du få i tilskud?

Tilskuddets størrelse er afhængigt af, om du har eller ønsker at etablere en heltids- eller deltidsbedrift:

- Det er tale om en heltidsbedrift til landbrug eller gartneri, når der er et samlet arbejdskraftsbehov på minimum 1.665 timer årligt. Hvis du har en heltidsbedrift, kan du få et tilskud på ca. 745.000 kr., som beregnes ud fra et beløb på 100.000 euro. Da beløbet beregnes fra euro, kan det efterfølgende variere under hensyntagen til kursudsving mellem valutaerne.
- Det er tale om en deltidsbedrift til landbrug eller gartnerier, når der er et samlet arbejdskraftsbehov på minimum 830 timer årligt. Hvis du har en deltidsbedrift, kan du få et tilskud på ca. 372.500 kr., som beregnes ud fra et beløb på 50.000 euro. Da beløbet beregnes fra euro, kan det efterfølgende variere under hensyntagen til kursudsving mellem valutaerne.

Eventuelle udbetalinger af tilskud, som du måtte have opnået gennem ordningen "Unge nyetablerede landbrugere" fra perioden 2015-22, vil blive modregnet inden udbetaling af den nye etableringsstøtte.

Du skal være opmærksom på, at hvis du har fået samlet fem års tilskud, udbetalt i perioden 2015-2022, kan du ikke opnå tilskud til Etableringsstøtte til unge landbrugere.

I eksemplerne kan du se nogle beregninger af tilskuddets størrelse, når der laves fradrag af tidligere udbetalinger:

Eksempel 1: Hvis der er udbetalt mindre end fem års tilskud

Du har fået udbetalt 45.000 kr. i tilskud både i 2021 og 2022. Din virksomhed har eksempelvis 2.500 timers arbejdskraftsbehov og er dermed en heltidsbedrift, da den er over 1.665 timer. Derfor kan du få 745.000 kr. i tilsagn. Vi fratrækker tilskuddet udbetalt i 2021 og 2022 for at beregne dit tilsagnsbeløb.

745.000 kr. - 45.000 kr. - 45.000 kr. = **655.000 kr. i tilsagn.**

Eksempel 2: Hvis der er udbetalt fem års tilskud

Du har eksempelvis fået udbetalt 45.000 kr. i tilskud i årene 2018, 2019, 2020, 2021 og 2022. Din virksomhed har eksempelvis 2.500 timers arbejdskraftsbehov og er dermed kategoriseret som en heltidsbedrift.

Da du har fået udbetalt tilskud i fem år tidligere, kan du ikke opnå tilsagn om tilskud under Etableringsstøtte til unge landbrugere.

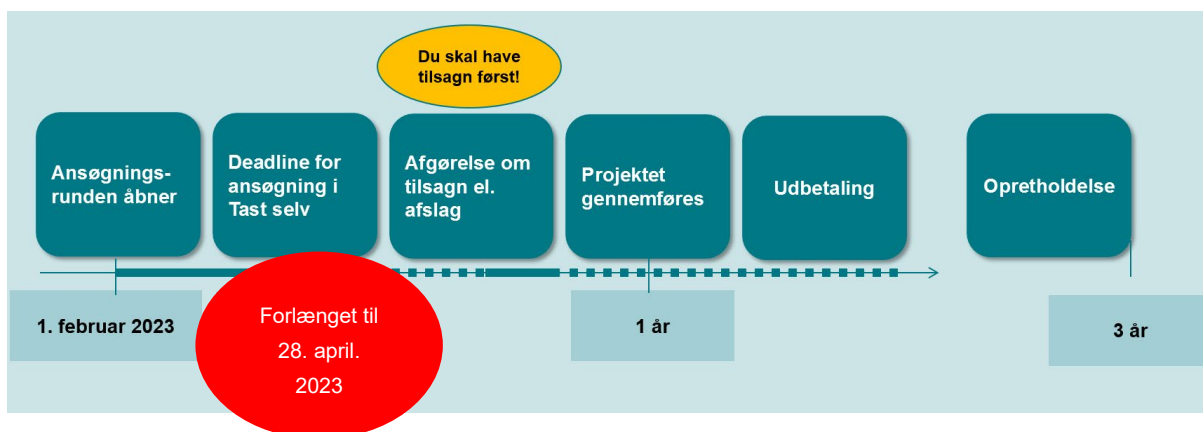
2.6 Vigtige datoer for dig

I figur 2.1.1 kan du få et overblik over de tre faser, du skal igennem med din etablering. Du kan se vigtige tidspunkter og frister, og hvor i denne vejledning du kan læse mere. I starten af hvert kapitel kan du finde et mere detaljeret overblik over den fase, kapitlet vedrører.

FIGUR 2.1.1. Overblik med etableringens forløb og information i denne vejledning.

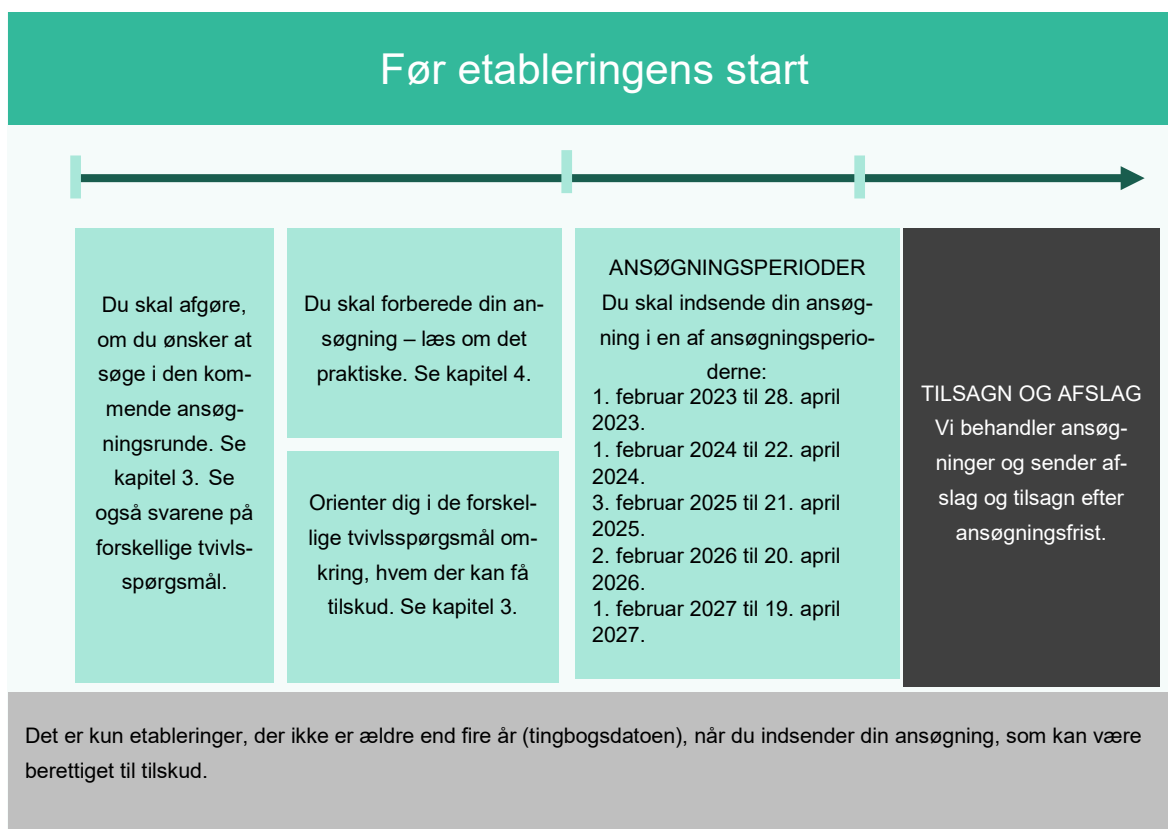
2.7 Ansøgningsprocessen i 2023

3. Er tilskuddet relevant for mig?

I dette kapitel kan du læse om de krav og forpligtelser, der er, hvis du søger ordningen. Vi anbefaler, at du læser dette kapitel grundigt og sætter dig ind i, om ordningen er relevant for dig, inden du begynder på en eventuel ansøgning.

I figur 3.1.1. kan du se en tidslinje med de datoer, du skal kende i fasen før projektperiodens start. Du kan også se, hvad du skal være opmærksom på, før du går i gang med din etablering.

FIGUR 3.1.1. Tidslinje for fasen "Før etableringens start".

Hvem kan søge?

Her kan du læse om, hvilke krav, også kaldet tilsagnskriterier, du skal opfylde for at søge og få tilsagn om Etableringsstøtte til unge landbrugere.

De overordnede rammer for ordningen er beskrevet i EU's CAP-planforordning - artikel 4, stk. 6, litra a-c og artikel 75 samt i den danske CAP-plan.

Du kan læse om forpligtelserne efter tilsagn i afsnit "4.7 Forpligtelser".

EU-reglerne foreskriver, at der minimum skal være opfyldt et alderskrav, uddannelseskraft og et driftslederkrav. Driftslederkravet skal dog først være opfyldt, når du indsender din udbetalingsansøgning. Se henvisninger til reglerne i kapitel 8.

Hvilke krav skal være opfyldt, for at du kan få tilsagn om tilskud?

- Du må ikke være fyldt 41 år den dag, du indsender din ansøgning om tilsagn.
- Du skal minimum have bestået den fireårige landmandsuddannelse/gartneruddannelse eller tilsvarende uddannelse senest den dag, du indsender din ansøgning om tilsagn.
- Du skal have enten en skriftlig købsaftale på en virksomhed, som driver en primær landbrugsbedrift eller gartneri, som sælger har underskrevet, eller et endeligt tinglyst skøde/ejerbogsregistrering. Købsaftalen må godt være betinget af et efterfølgende tilsagn fra os.
Du skal være opmærksom på, at såfremt der er lavet et endeligt skøde den dag, du indsender din ansøgning om tilsagn, må den endelige tingbogsdato ikke være ældre end fire år.
- Du skal have et arbejdskraftsbehov i virksomheden på mindst 830 timer, opgjort efter normtimesatserne i bekendtgørelsens bilag 1. Dette kan være en plan for, hvordan det opfyldes, når du søger om tilsagn. Det skal dog være helt opfyldt på udbetalings-tidspunktet og indtil udløbet af etableringens opretholdelsesperiode.
- En vedhæftet forretningsplan, samt en beskrivelse af din risikoafdækning og budget, som skal indarbejdes i ansøgningsskemaet.
- Du skal have det samme aktive CVR-nummer i gennem hele processen fra ansøgning om tilsagn og til udløbet af opretholdelsesperioden.
- CVR-nummeret må ikke være taget under konkursbegæring.

3.1 Tilskudsmuligheder for gartnere

Inden for gartneriområdet er der tre grene: (1) væksthushgartnere med produktion af væksthushgrøntsager, blomster og planter samt champignon, (2) frilandsproducenter med produktion af frilandsgrøntsager, frugt og bær samt planteskoleplanter og (3) havecentre med salg af gartneriprodukter.

Er du tilskudsberettiget inden for gartneriområdet:

- Både væksthushgartnere og frilandsgartnere er inden for målgruppen. Vi har normsatser for arbejdskraftbehovet inden for begge disse grene af gartnerierhvervet.

Er du ikke tilskudsberettiget inden for gartneriområdet:

- Havecentergartnerier er ikke tilskudsberettiget. Årsagen er, at fra et havecenter sælges de produkter, som produceres på de andre to typer gartnerier. Det er dermed ikke en primær jordbrugsbedrift, men en butik, hvor de sælger levende produkter, som vokser i jord, for det meste i en potte. Dermed er denne gren inden for dansk gartneribranche ikke tilskudsberettiget, da produkterne ikke er omfattet af det i Bilag I til Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), som forudsættes for at få tilskud.

3.2 Tilskudsmuligheder for biavlere

Biavlere er tilskudsberettigede, da området er indenfor målgruppen, da "Naturlig honning" nævnes specifikt i Bilag I til Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). [Det kan du læse her.](#)

Der udarbejdes ikke normtimesatser i bekendtgørelsen for biavlssektoren. Det vil blive manuelt sagsbehandlet i forhold til de enkelte ansøgninger.

3.3 Hvilke krav skal være opfyldt, for at du kan få udbetalt tilskud?

Her kan du kort læse om, hvilke krav du skal opfylde for at søge og få udbetalt dit tilskud – for uddybning se afsnit 3.13.

Krav til etableringen ved udbetaling:

- Du skal fortsat opfylde samtlige krav fra ansøgningstidspunktet.
- Du skal have registreret en stemmeandel i CVR-registret på minimum 50 pct.
- Du skal også have **gennemført én af følgende registreringer:**
 - 1) Tinglyst en ejerandel på minimum 25 pct. i Tingbogen under Tinglysningsretten.
 - 2) Registreret en ejerandel på minimum 25 pct. i Erhvervsstyrelsens digitale ejerbog.
 - 3) Have registreret et virksomhedspant i maskiner eller besætninger i Personbogen under Tinglysningsretten.

Hvis du har et websted eller bruger sociale medier til erhvervsmæssig brug, hvor der er sammenhæng mellem webstedet og etableringen, der ydes tilskud til, skal du i projektperioden informere om tilskuddet via disse medier. Læs mere i afsnit "5.3 Du skal informere om, at du får tilskud til din etablering (Skiltning)".

3.4 Hvilke krav skal være opfyldt i opretholdelsesperioden?

Opretholdelsesperioden er en periode på tre år, efter at du har fået din udbetaling. I den periode skal du uden afbrydelse opretholde alle tilsagns- og udbetalingskravene. Såfremt det ikke sker, vil der ske bortfald af tilsagn og hel eller delvis tilbagebetaling af dit allerede udbetalte tilskud. Vi kontrollerer løbende samtlige sager i hele opretholdelsesperioden, at kriterierne overholdes i den enkelte virksomhed.

Du kan læse mere om opretholdelsesperioden i kapitel 7.

3.5 Hvad kan du ikke, efter der er givet tilsagn og til udløb af opretholdelsesperioden

- Du kan ikke overdrage dit tilsagn til andre, heller ikke i opretholdelsesperioden.
- Du kan ikke bede om ændringer til dit tilsagn.
- Du kan ikke få projektførelser, såfremt du ikke kan nå at få anmodet om udbetaling inden for projektperioden.

Uddybning af krav og støttebetingelser

3.6 Alderskravet

For at opnå tilsagn er det et krav, at du ikke er fyldt 41 år den dag, du indsender din ansøgning om tilsagn. Det vil sige, at hvis du fylder 41 år i løbet af ansøgningsrunden, skal du indsende din ansøgning inden din fødselsdag, hvis du ønsker at søge om tilskuddet.

Alderskravet kommer fra EU, da der fremgår af CAP-planforordningen, at der for etableringsstøtte til unge landbrugere skal sættes en øvre aldersgrænse på mellem 35 år og 40 år. I Danmark er det besluttet at anvende den højest mulige aldersgrænse.

3.7 Uddannelseskravet

Du skal som minimum have afsluttet den fireårige landmandsuddannelse/gartneruddannelse eller tilsvarende uddannelse senest den dag, du indsender din ansøgning om tilsagn.

Vi foretager en konkret vurdering af alle indkomne ansøgninger, hvorvidt du opfylder kravet om uddannelse. Vores fremgangsmåde, når uddannelser bliver vurderet:

- 1) Vi foretager en konkret vurdering af, hvorvidt du opfylder kravet om rette uddannelse. Er der tale om minimum en fireårig landmandsuddannelse eller en tilsvarende gartneruddannelse indenfor områderne: Væksthus- eller planteskolegartner.
- 2) Alle overbygningsuddannelser, såsom produktionsleder og agrarøkonom på landbrugsområdet, er også tilskudsberettiget. Det samme gør sig gældende på gartneriområdet med "Gartnerier og Planteskoler lederuddannelse (GPL)". Desuden er den tidligere uddannelse som faglært landmand på 3,5 år også tilskudsberettiget.
- 3) Andre uddannelser, deriblandt uddannelser i udlandet, der fagligt og uddannelsesmæssigt som minimum svarer til ovenstående godkendte uddannelser, kan godkendes efter individuel vurdering.

En foreløbig liste over godkendte uddannelser er lagt på Tilskudsguiden. Denne liste vil løbende blive udbygget, i takt med, at flere uddannelser kan godkendes som tilskudsberettigede.

3.7.1 Jeg har ingen faglig relevant uddannelse – men mange års praktisk erfaring – er det nok?

Nej, det er ikke nok.

Vi kræver en gennemført faglig relevant uddannelse, der svarer til godkendte basisuddannelser som for eksempel den fireårige landmandsuddannelse. Det er derfor ikke tilstrækkeligt at have mange års praktisk erfaring.

Hvis du ikke har det fornødne uddannelsesniveau, så kan du kontakte en af de relevante uddannelsesinstitutioner – eks. landbrugsskoler eller gartneriskoler – med henblik på at få dine praktiske erfaringer vurderet (realkompetencevurdering¹) og gennem denne vurdering evt. opnå merit på et efterfølgende uddannelsesforløb.

Du kan få foretaget en realkompetencevurdering (RKV) hos den relevante uddannelsesinstitution uden at være optaget på den pågældende uddannelse. For nærmere information om realkompetencevurdering, kan du rette henvendelse til den pågældende uddannelsesinstitution eller Undervisningsministeriet, som er ressortmyndighed på området.

3.8 Driftslederkravet

EU-reglerne foreskriver, at du skal være driftsleder for at kunne søge støtte som ung landbruger. Vi anser dette krav for overholdt, når du kan dokumentere ejerskab over en primær landbrugs- eller gartnerivirksomhed, som indeholder tinglyste landbrugs- eller gartneriaktiver såsom jord, produktionsbygninger, maskiner og husdyrbesætninger.

3.8.1 Din tinglysningsdato må ikke være ældre end fire år

Din opstart og køb af en virksomhed, som driver en primær landbrugsbedrift eller et gartneri er en længere proces, og derfor vurderer vi, at ældre tinglysninger op til fire år tilbage i tiden skal indgå i denne etableringsordning. Vi kigger på, at den registrerede og endelige tinglysningsdato ikke er mere end fire år gammel præcist den dag du har indsendt din ansøgning om tilsagn.

Sådan kan du eksempelvis se det i Tingbøgerne:

¹ [Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser \(retsinformation.dk\)](#) §§ 64, 65 og 67.

- **Adgang til tingbøgerne uden login:**

For at hente oplysninger om en fast ejendom frem i tingbogen, skal du gøre følgende:

1. Gå til www.tinglysning.dk.
2. Klik på "forespørg uden login".
3. Vælg "fast ejendom" i topmenuen.
4. Indtast postnummer, vejnavn og husnummer.
5. Vælg de områder du gerne vil se. Du kan vælge mellem "adkomst", "hæftelser", "servitutter".

- **Adgang til tingbøgerne med login:**

1. Gå til www.tinglysning.dk.
2. Klik på "tinglysning mv".
3. Login med MitID
4. Vælg "forespørg".
5. Indtast postnummer, vejnavn og husnummer.
6. Vælg de områder du gerne vil se. Du kan vælge mellem "adkomst", "hæftelser", "servitutter".

3.8.2 Du skal tinglyse din købsaftale indenfor 1 år fra indsendelse af ansøgning om tilsagn

Fra at vi udsender et kvitteringsbrev på, at vi har modtaget din ansøgning om tilsagn, har du 12 måneder til at gennemføre ejerskiftet og få handlen endeligt tinglyst.

Der gives ikke forlængelser, selvom det eksempelvis er kompliceret at få handlen tinglyst via Geodatastyrelsen eller Tinglysningsretten.

Hvis du ikke kan nå det, kan du overveje at annullere dit tilsagn og søge et nyt tilsagn i et efterfølgende ansøgningsår. Du skal dog være opmærksom på, at et tidligere opnået tilsagn ikke nødvendigvis medfører et nyt tilsagn.

3.8.3 Jeg har flere tinglysningsdatoer – hvilken er den gældende for jer?

Det er den tinglysningsdato, du søger på baggrund af som vi derfor tager udgangspunkt i og det kan eksempelvis være den nyeste tinglysning.

Hvis du har købt flere virksomheder eller aktiver indenfor landbrugs- og gartneriområdet og fået dem tinglyst ad flere omgange, så ser vi i sagsbehandlingen på den tinglysningsdato, du søger på baggrund af.

Dvs. det er den endelige tinglysningsdato på den tinglysning, du søger på baggrund af, der ikke må være mere end fire år, den dato du indsender din ansøgning om tilsagn.

Det er os uvedkommende, hvis du tidligere har købt og fået tinglyst eks. en lejlighed eller andet, som ikke har været en primær landbrugs- eller gartnerivirksomhed. Har du desuden købt dyr eller maskiner tidligere, og ikke fået dem tinglyst gennem virksomhedspant, er de heller ikke relevante i din nuværende sag.

3.8.4 Eksempler på hvordan tinglysningsdatoen fortolkes af os

Eksempel A – forskellen på betinget og endelige skøder

Der lyses et betinget skøde i 1. januar 2019 til dig. Dette erstattes efterfølgende af et endeligt skøde 1. marts 2019 til dig. Overtagelsesdatoen i skødet er 28. februar 2019.

Svaret fra vores side er, at vi måler på datoen for det endelige skøde dvs. 1. marts 2019 i ovennævnte eksempel.

Eksempel B – der købes en besætning uden virksomhedspant

Du køber en besætning i maj 2017 og tinglyser ikke et virksomhedspant. Efterfølgende køber du en fast ejendom i 2020, hvor der sker tinglysning af skøde (endeligt/betinget) 1. maj 2020 til overtagelse samme dag.

Svaret fra vores side er, at vi måler på datoen for det endelige skøde dvs. 1. maj 2020 i ovennævnte eksempel.

Eksempel C – der købes en besætning med virksomhedspant

Du køber en besætning i maj 2017, og der lyses samtidig virksomhedspant til banken. Efterfølgende køber du en fast ejendom i 2020, hvor der sker tinglysning af skøde (endeligt/betinget) 1. maj 2020 til overtagelse samme dag. *Svarer fra vores side er, at vi måler på datoen for den tinglysning, der søges på baggrund af og det antages i dette tilfælde at være det sidste endelige skøde dvs. 1. maj 2020 i ovennævnte eksempel.*

Eksempel D – opløsning af fælles selskab for at købe den sidste del

Du indgår i et interessentskab sammen med én anden landbruger. I bliver enige om at opløse interessentskabet, og du, som er den unge landbruger, køber derfor den anden landbruger ud. Derefter driver du virksomheden videre alene i enkeltmandsvirksomhed, og derfor tinglyses der et nyt skøde til enkeltmandsvirksomheden. *Svaret fra vores side er, at da vi forudsætter, at uanset om der var en tidligere skødedato via interessentselskabet, så er det dato for den tinglysning i enkeltmandsselskabet, der vil være gældende for at fastlægge, om det er mere eller mindre end fire år siden etableringen skete. OBS at der stadigvæk sker modregning af evt. tidligere udbetalt unge støtte i interessentselskabet.*

3.8.5 Sådan opfylder du kravet om ejerskab, når du ejer minimum 25 pct. og op til 50 pct. af virksomheden på udbetalingstidspunktet

Du skal altid som minimum have en ejerandel på 25 pct. af virksomheden. Det opfyldes for langt de fleste ved, at ejerandelen på minimum 25 pct. skal være registreret i en af de relevante tingbøger, dvs. Tingbogen for ejendomme og Personbogen for eksempelvis besætninger og maskiner.

For enkelte af jer vil følgende gælde:

Hvis du indgår i en særlig selskabskonstruktion, som aktieselskab, anpartsselskab eller partnerselskab jf. Bekendtgørelsens § 10, stk. 2 nr. 1, og som ikke tinglyser overflytningen af anparter eller aktier ved ejerskifte, skal du elektronisk indrapportere en ejerandel på minimum 25 pct. i Erhvervsstyrelses Ejerbog.

Du skal være opmærksom på, at dette skal være elektronisk, og dermed er det ikke tilstrækkeligt, at ejerbogen ligger fysisk i virksomheden. Vi skal ikke have indsendt dokumentation for din korrekte registrering, da vi selv henter din data fra Erhvervsstyrelsen.

Sådan dokumenteres ejerkravet overfor os:

Har du en ejerandel mellem 25 pct. og op til 50 pct., så skal du på udbetalingstidspunktet dokumentere, at du opfylder driftslederkravet gennem din beslutningsret ved at indsende supplerende dokumenter såsom 1) selskabskontrakt, (2) stiftelsesdokument, (3) vedtægter, (4) mødereferat fra generalforsamling eller beslutningsdygtigt forum (5) regnskaber, (6) strategi- og udviklingsplaner, (7) dokumentation for at du er tegningsberettiget eller (8) tilsvarende dokumentation, samt dokumentation for det reelle ejerskab i det selskab, der søger om tilskud, blandt andet med henblik på at kontrollere bagvedliggende ejerforhold og sammenfald i ejerkredsen.

3.8.6 Sådan opfylder du kravet om ejerskab, når du ejer minimum 50 pct. og op til 100 pct. af virksomheden på udbetalingstidspunktet

Når du har en ejerandel på minimum 50 pct., så skal vi som udgangspunkt ikke have supplerende dokumentation, men vi kontrollerer fortsat, at du har fået tinglyst denne andel i den relevante tingbog – dvs. Tingbogen for ejendomme og Personbogen for eks. besætninger og maskiner. Tinglysning vil være gældende for langt de fleste.

For enkelte af jer vil følgende dog gælde:

Hvis du indgår i en særlig selskabskonstruktion, som aktieselskab, anpartsselskab eller partnerselskab jf. Bekendtgørelsens § 10, stk. 2 nr. 1, og som ikke tinglyser overflytningen af anparter eller aktier ved ejerskifte, skal du elektronisk indrapportere en ejerandel på minimum 50 pct. i Erhvervsstyrelses Ejerbog.

Du skal være opmærksom på, at dette skal være elektronisk, og dermed er det er ikke tilstrækkeligt, at ejerbogen ligger fysisk i virksomhedens kontor. Vi skal ikke have indsendt dokumentation for din korrekte registrering, da vi selv henter din data fra Erhvervsstyrelsen.

I særlige tilfælde ønsker vi supplerende dokumentation:

Desuden kan vi også i disse tilfælde indhente supplerende informationer for at kontrollere de bagvedliggende ejerforhold. Selv om du har minimum 50 pct. af ejerandelene, er dette ingen garanti for, at du altid er driftsleder, jf. selskabslovens § 5, nr. 25 om det reelle ejerskab.

3.9 De nationale krav

3.9.1 Hvornår skal jeg vedhæfte min købsaftale, og hvornår skal jeg ikke?

Det kommer an på, om der er gennemført tinglysning eller endelig registrering i Erhvervsstyrelsens digitale ejerbog.

For hvis der kun er lavet en købsaftale, som endnu ikke er tinglyst, ønsker vi, at du vedhæfter den til din ansøgning om tilsagn via vores selvbetjeningsløsning.

Hvis der er gennemført en tinglysning eller registrering i ejerbogen, så skal du ikke vedlægge købsaftalen i vores selvbetjeningsløsning.

Du må gerne indsende en betinget købsaftale til os, hvor den endelige handel betinges af, at du først modtager et tilsagn fra os.

3.9.2 Hvordan beregnes arbejdskraftsbehovet?

Vi foretager en manuel eller automatisk beregning af arbejdskraftbehovet i virksomheden, som overtages.

Beregningen vil i alle tilfælde ske ved, at der indhentes data fra sidste godkendte Fællesskemas arealer, inklusiv forpagtede arealer og/eller de seneste indberetninger til Det Centrale Husdyrregister (CHR), som vil blive ganget sammen med de gældende normtimesatser, som fremgår [af bilag 1 til bekendtgørelsen](#).

Derudfra bliver det afgjort, om virksomhederne enten er deltidsbrug (minimum 830 timer) eller heltidsbrug (minimum 1.665 timer). Hvis der er tale om virksomheder med et årligt arbejdskraftbehov under 830 timer, vil de ikke være tilskudsberettigede, med mindre der kan laves en plan for, hvordan timeantallet bliver hævet til udbetalings-tidspunktet.

Vi har opdateret normtimesatserne således, at det årlige arbejdskraftbehov udregnes på baggrund af en basis-sats og en timesats pr. ha., dyr m.v. Satserne er baseret på data fra Danmarks Statistik og dækker en 5-årig periode. På denne måde er der taget højde for årlige udsving i arbejdskraftbehov for de forskellige typer afgrøder og dyr. Du kan dog opleve, at dine egne opgørelser af tidsforbrug ikke stemmer overens med vores normtimesatser. Det skyldes, at normtimesatserne er en gennemsnitsberegning for alle typer landbrug eller gartnerier, og der er mange forskellige faktorer, som har indflydelse på det reelle arbejdskraftbehov på eksempelvis din virksomhed, såsom størrelse, sammensætning af virksomheden, beliggenhed, vejr mv. Udover Danmarks Statistik har SEGES bidraget ved fastsættelse af den nye model for beregning og satserne.

Arbejdskraftsbehovet bliver beregnet på købers eksisterende virksomhed, hvis der er sket en tinglysning.

Hvis der endnu ikke er sket en overtagelse fra købers side, så skal køber indsende en plan for, hvad arbejdskraftsbehovet vil blive på udbetalings-tidspunktet. Eksempel på en beregning kan være sælgers eksisterende arbejdskraftsbehov.

Kan der ikke beregnes et arbejdskraftsbehov automatisk, bliver dit arbejdskraftsbehov beregnet manuelt af en sagsbehandler hos os, efter vi har modtaget din ansøgning. I ansøgningen om tilsagn skal du redegøre for og, om muligt, dokumentere, at arbejdskraftsbehovet opfyldes, selvom den automatiske beregning i ansøgnings-skemaet ikke bekræfter dette. Der kan være flere årsager til dette, såsom eksempelvis hvis flere små virksomheder med forskellige sælgere købes og lægges sammen, eller der planlægges med eksempelvis meget arbejdsintensive grøntsager, som sælger ikke havde tidligere.

Arbejdskraftsbehovet for hver afgrøde og dyreart har et basisforbrug, som dækker den tid, du eksempelvis bruger som leder af din virksomhed udenom selve produktionen. Dvs., den tid du eller ansatte bruger på eks. dit kontor med kontrakter, bilag, regnskaber, ansøgninger mm. indgår i beregningen via basisforbruget.

Eksempel på beregning af arbejdskraftsbehovet:

Arbejdskraftsbehovet for på en konventionel producent, som har 10 ammekøer, 5 kalve, 10 ha med vårbyg og 10 ha med hvede, beregnes således:

- Vårbyg:
 $100 \text{ timer (basisforbrug)} + (10 \text{ ha} \times 6,3 \text{ timer/ha}) = 100 \text{ timer} + 63 \text{ timer} = 163 \text{ timer}$
- Hvede:
 $100 \text{ timer (basisforbrug)} + (10 \text{ ha} \times 7,3 \text{ timer/ha}) = 100 \text{ timer} + 73 \text{ timer} = 173 \text{ timer}$
- Ammekøer:
 $80 \text{ timer (basisforbrug)} + (10 \text{ dyr} \times 2,9 \text{ timer/dyr}) = 80 \text{ timer} + 29 \text{ timer} = 109 \text{ timer}$
- Kalve:
 $20 \text{ timer (basisforbrug)} + (5 \text{ dyr} \times 2,9 \text{ timer/kalv}) = 20 \text{ timer} + 14,5 \text{ timer} = 34,5 \text{ timer}$

I alt: 479,5 timer

Hvilket betyder at eksemplet ikke er tilskudsberettiget.

3.9.3 Må jeg gå fra en heltids- til en deltidsbedrift på tilsagnstidspunktet, selvom jeg har minimum 1.665 timer?

Ja, det kan du godt, hvis du ikke ønsker at have en heltidsbedrift, men kun ønsker at opretholde en deltidsbedrift i hele opretholdelsesperioden, som er tre år efter udbetalingsdatoen.

Det er ikke et krav, at du skal acceptere vores beregning af arbejdskraftsbehovet, hvis du ønsker tilskud svarende til en deltidsbedrift med et arbejdskraftsbehov, der ellers ville udgøre en heltidsbedrift på minimum 1.665 timer.

Du tilretter oplysningen i ansøgningskemaet.

3.9.4 Må jeg gå fra en deltids- til en heltidsbedrift på tilsagnstidspunktet, selvom jeg har under 1.665 timer?

Ja, det kan du godt.

Det er ikke et krav, at du skal acceptere vores beregning af arbejdskraftsbehovet, hvis du ønsker tilskud svarende til en heltidsbedrift med et arbejdskraftsbehov, der i udgangspunktet ellers er mindre end 1.655 timer. Du skal dog vedlægge yderligere dokumentation i form af eksempelvis en udarbejdet markplan, nye forpagtningsaftaler, aftaler om indkøb af ekstra dyr mm. til ansøgningen, der kan sandsynliggøre, at du er berettiget til at opnå tilskud til en heltidsbedrift.

Du tilretter oplysningen i ansøgningskemaet og sørger for fyldestgørende at oplyse om, hvordan du planlægger at opnå arbejdskraftsbehovet på udbetalingstidspunktet. Vi vurderer efterfølgende, om oplysningerne er tilstrækkelige til at give et tilsagn, eller dine begrundelser afvises.

Du skal dog være opmærksom på, at du skal opfylde det arbejdskraftsbehov, du har søgt for, senest når du indsender din udbetalingsansøgning, og dette skal opretholdes i tre år efter udbetalingsdatoen.

3.9.5 Hvordan kontrolleres arbejdskraftsbehovet efterfølgende

Vi kontrollerer årligt samtlige sager, hvor der er sket udbetaling. Dette gør vi i hele opretholdelsesperioden, og der sendes høringer ud til dem, der ikke opfylder kravene til enten minimum 830 timer for en deltidssbedrift eller 1.665 timer for en heltidsbedrift.

Hvis vi efter en høring finder, at arbejdskraftsbehovet eller andre kriterier ikke er opfyldt tilfredsstillende, vil hele eller dele af det udbetalte beløb blive krævet tilbagebetalt.

Derfor anbefaler vi, at du løbende sikrer, at arbejdskraftsbehovet kan opfyldes uden problemer indtil udløbet af den treårige opretholdelsesperiode (se Kapitel 7).

3.9.6 Hvordan udfylder du forretningsplanen i ansøgningen?

Forretningsplanen består af flere informationer i ansøgningsskemaet, samt en vedhæftning af den forretningsplan du har udarbejdet til eks. din bank- og realkreditinstitut.

Forretningsplanen skal sandsynliggøre, at bedriften er levedygtig, og at der er en gennemtænkt plan for fremtiden. Forretningsplanen bliver vurderet ved ansøgning om tilsagn.

Oplysningerne i ansøgningsskemaet vedrører oplysninger om din uddannelse samt din risikoafdækning gennem din virksomheds afsætningskanaler, såsom eksempelvis medlemskab af et andelsselskab. Desuden bedes du oplyse nøglebudgettallene for din kommende virksomhed.

Er du allerede etableret, vil det være en de oplysninger og den forretningsplan, du havde ved din daværende etablering. Havde du ikke en forretningsplan på daværende tidspunkt, skal du udarbejde en ny.

Forretningsplanen er en del af ansøgningsskemaet og skal udfyldes og vedhæftes, før du kan indsende ansøgningen.

3.9.7 Hvad bruger vi forretningsplanen til?

Alle informationer fra ansøgningsskemaet, herunder forretningsplanen (uddannelse, risikoafdækning og budget), indgår i sagsbehandlingen. Forretningsplanen skal sandsynliggøre, at bedriften er levedygtig, og at der er en gennemtænkt plan for fremtiden. Forretningsplanen bliver vurderet ved ansøgning om tilsagn.

Sagsbehandlingen vil fokusere på, hvorvidt det ud fra disse informationer er sandsynligt, at den etablering, du søger om, er en reel etablering af et landbrug eller et gartneri.

Samlet vil informationerne være en del af sandsynliggørelsen af, at der ikke er tale om "tomme" virksomheder eller proforma ejerskifter, der er foretaget med det primære mål at opnå EU-støtte.

3.9.8 Jeg ejer ikke noget jord – kan jeg så søge om tilsagn og efterfølgende udbetaling

Ja, det kan du godt.

Hvis du udelukkende har en købsaftale på tilsagnstidspunktet eller en tinglysning af et virksomhedspant til en bank, realkredit eller lignende på enten en besætning eller eventuelt en maskinpark, men ikke nogen jord, så kan du også være tilskudsberettiget, så længe tilsagnskriterierne også opfyldes.

Det gælder også, at du skal eje en virksomhed, som driver en primær landbrugsbedrift eller et gartneri.

For at søge om efterfølgende udbetaling skal etableringen være gennemført. Dette betyder, at der skal være foretaget endelig tinglysning, og der i CVR-registret skal være registreret en stemmeandel til dig på minimum 50 pct.

Dine aftaler om køb af maskiner og besætninger kan anses for at være endeligt tinglyst, og etableringen dermed gennemført, hvis du eksempelvis dokumentere via udskrifter af tinglysninger fra Personbogen, hvem der har virksomhedspant i din besætning eller dine maskiner, som du har købt ifm. din etablering.

Da tinglysninger ikke er vores ressortområde henviser vi dig til at indhente flere oplysninger ved at kontakte Tinglysningsretten via deres hjemmeside her: <https://domstol.dk/tinglysningsretten/>.

Selskaber, der kan registreres digitalt i Erhvervsstyrelsens ejerbog, behøver ikke at gennemføre en tinglysning i Tingbog eller Personbog.

3.9.9 Eksempler på situationer, når I er flere ejere

Det er væsentligt altid at huske, at du, der søger om støtten, skal eje mindst en virksomhed, som driver en primær landbrugsbedrift eller et gartneri.

Det er muligt at få tilskud under denne ordning, selvom der er flere om at eje den eller de virksomheder, der henvises til i ansøgningen. Der er dog krav om, at du, der ansøger, skal have en indflydelse på minimum 50 procent (som oplyst i CVR) i den eller disse virksomheder.

Betingelsen om arbejdskraftbehov opgøres på baggrund af tilsagnshavers ejerandel i den eller de virksomheder, som driver en primær landbrugsbedrift eller et gartneri, og hvori tilsagnshaver har en indflydelse på minimum 50 procent (som oplyst i CVR).

Eksempel A – to unge i et driftsfællesskab:

To unge landbrugere, der begge er under 41 år på ansøgningstidspunktet, driver planteavl på 350 ha forpagtet jord i regi af et driftsselskab (et ApS, A/S eller I/S), hvor de hver især ejer 50 pct. og har 50 pct. af stemmerne. Driftsselskabet ejer p.t. intet, men den ene medejer ejer en mindre landbrugsejendom, med et endeligt skøde, som ikke er tinglyst mere end 4 år før ansøgningstidspunktet og som driftsselskabet forpagter, og den anden ansøger ejer de maskiner, som driftsselskabet anvender ved driften af jorden. Maskinerne er erhvervet som led i etableringen af landbrugsvirksomheden og tinglyst som virksomhedspant.

Svaret fra vores side er, at begge unge er tilskudsberettiget, såfremt virksomhedens arbejdskraftbehov er det dobbelte af de individuelle ansøgers arbejdskraftbehov.

Eksempel B – to brødre med eksterne investorer:

To brødre har overtaget deres forældres ejendom i et ApS sammen med to eksterne investorer. De to brødre ejer hver især 20 pct. af virksomheden som A-anparter, og de to eksterne investorer ejer hver 30 pct. som B-anparter. Alle 4 ejere har hver især 25 pct. stemmeandel, men de to brødre er tilsammen sikret den faktiske kontrol med virksomheden via selskabets vedtægter. Kan virksomheden søge etableringsstøtten med ophæng i de to brødre, der begge er under 41 år, eller vil de være afskåret fra at søge, fordi de ikke hver for sig har tilstrækkelig ejerandel og kontrol?

Svaret fra vores side er, at brødrene ikke er tilskudsberettiget, da ansøgeren hos os (kun den ene!) blandt andet ikke har den fornødne stemmeandel på 50 pct. Ejerandelen af de tinglyste værdier for den af de unge der søger er også mindre end 25 pct.

Eksempel C – far og ung:

Far og ung har påbegyndt et generationsskifte ved, at den unge har købt 50 pct. af landbrugsejendommen, så den ejes personligt 50/50. De har i fællesskab stiftet et I/S (50/50), der ejer besætning, maskiner og øvrigt løsøre. Den unge opfylder alle krav i forhold til den nye etableringsstøtte.

Vil det i denne situation altid være dato for sønnens køb af de 50 pct. af landbrugsejendommen, der tæller som etableringstidspunkt, eller kan det være datoen for oprettelsen af deres fælles I/S, der skal tælle, hvis den unge først er begyndt at deltage aktivt i landbrugsdriften, da de stiftede deres I/S?

Svaret fra vores side er, at det er den endelige tinglysningsdato, der søges på baggrund af, der er den gældende, og det kunne eksempelvis være den unges seneste tinglysning, der er gældende. Det betegner vi som etableringen, og dermed er det den dato, der ikke må være ældre end fire år når ansøgningen om tilsagn indsendes.

Eksempel D - far og to unge:

Via et delvist generationsskifte opretter de enten et I/S eller ApS med ejerandele 33,33 pct. til hver. De bliver udfordret på 50 pct. stemmeandel (medmindre at faren afgiver stemmeandel). Hvordan skal dette løses? Kan sønnerne søge om tilskuddet sammen, forudsat at de er under 41 år begge to, og ellers lever op til de andre krav (uddannelse og bedriftsledelse mv.)?

Svaret fra vores side er, at den der ansøger om etableringsstøtten skal opfylde kravene alene og ikke kun sammen med andre. Så i dette tilfælde skal den unge der søger have 50 pct.s. stemmeandel registreret i CVR.

3.9.10 Hvad må du mht. opsplitninger af eksisterende virksomheder – hvornår bliver det omgåelse?

Vi skal kontrollere det reelle ejerskab i det selskab, der ansøger om tilskud, herunder kontrol af bagvedliggende ejerforhold og sammenfald i ejerkredsen, med henblik på at opdage uregelmæssigheder, omgåelser og svig. Du må aldrig opsplitte en virksomhed med hensigten om omgåelse af vores regler.

Dvs. hvis du laver en opsplitning af din virksomhed udelukkende for at få udbetalt tilskud efter denne ordning, vil der være tale om omgåelse, som kan medføre blandt andet en sanktion, herunder hel eller delvis nedsættelse eller tilbagebetaling af tilskuddet.

Der kan dog godt være gode grunde til en opsplitning, men dette skal sandsynliggøres for os i forbindelse med ansøgningen om tilsagn. Vi er forstående for, at et glidende generationsskifte kan betyde, at besætningerne overdrages til ny generation, og tidligere generation eksempelvis fastholder jorden. Det er acceptabelt, når det har en faglig relevant begrundelse.

Generelt set skal alle former for opsplitninger af eksisterende virksomheder efterfølgende kunne betragtes som en selvstændig og levedygtig virksomhed med et reelt indhold af eksempelvis besætninger, jord og maskiner.

Opsplitningen skal desuden være tinglyst eller ejerbogsført.

3.9.11 Urigtige oplysninger og svindel med EU-midler

Tilsagnet bortfalder, hvis det fastslås, at du har indsendt urigtige eller vildledende oplysninger, leveret falsk bevismateriale med henblik på at opnå tilskud, eller ikke har sendt de nødvendige oplysninger som følge af forsømmelse. Derudover kan du blandt andet udelukkes fra at søge andre tilskud (se mere i afsnit 5.4).

Hvem kan ikke få tilsagn?

Da ordningens formål er ejerskifter af virksomheder, som driver en primær landbrugsbedrift eller et gartneri, skal der også ske en tinglyst handel, hvor du som køber har betalt for nogle værdier i form af eksempelvis jord, bygninger, dyr og /eller maskiner.

Du skal altid opfylde tilsagns- og udbetalingskriterierne for at være berettiget til tilskud under ordningen. I eksemplet nævnes dog udvalgte grupper i en ikke-udtømmende liste, der ikke kan opnå tilskud via ordningen Etableringsstøtte til unge landbrugere.

Eksempler på ikke tilskudsberettigede:

- Hobbylandbrug.
- Ansøgere, der allerede har fået udbetalt fem års tilskud under "Unge nyetablerede landbrugere" i perioden 2015-2022.
- Ansøgere, der tidligere har fået udbetalt på denne ordning.
- Havecentergartnere.
- Konkursboer.

3.10 Hobbylandbrug

Der er et krav om, at der skal kunne beregnes et arbejdskraftsbehov på minimum 830 timer i din virksomhed. På tilsagnstidspunktet skal det være minimum en plan, og på udbetalingstidspunktet skal arbejdskraftsbehovet være opnået. Kan dette ikke lade sig gøre, betegnes virksomheden som et hobbylandbrug og vil derfor ikke være tilskudsberettiget.

3.11 Allerede fået udbetalt fem års unge landbruger-tilskud inden for perioden 2015-2022

Hvis du har fået fem års tilskud udbetalt inden for ordningen Unge nyetablerede landbrugere, der har været åbent sammen med Fællesskemaet i perioden 2015-2022, kan du ikke modtage tilskud via Etableringsstøtte til unge landbrugere i perioden 2023-2027.

3.12 Du kan ikke få tilskud, hvis du tidligere har fået udbetaling på ordningen

Da ordningen først åbner i 2023 vil følgende først være relevant i de efterfølgende ansøgningsår.

Men vær opmærksom på, at du ikke kan få tilskud udbetalt til en etablering, hvis du tidligere har fået etablerings-tilskud under denne ordning.

Hvis du ikke gennemfører etableringen, der er givet tilsagn til gennem denne ordning, kan du godt søge et nyt tilsagn senere, under forudsætning af at du stadigvæk opfylder tilsagnskriterierne, når du efterfølgende søger et nyt tilsagn.

3.13 Havecentergartnere

Havecentergartnere er ikke tilskudsberettiget – da det ikke er en primær jordbrugsbedrift. Årsagen til at vi ikke mener, at havecentergartnere er støtteberettigede er, at der kun sælges og ikke dyrkes. Det er dermed ikke en primær jordbrugsbedrift, men en butik, hvor de sælger levende produkter, som vokser i jord, for det meste i en potte.

Har du en kombination, vil vi lave en vurdering af dine indsendte dokumenter og derudfra vurdere, om din andel af planteskole eller væksthushaveneri gør dig tilskudsberettiget.

3.14 Konkursboer

Tilsagn om tilskud kan ikke gives til konkursboer. Ansøgningen kan ikke godkendes, hvis CVR-nummeret er gået konkurs på ansøgningstidspunktet. Du vil få afslag på din ansøgning om tilsagn om tilskud, hvis vi, ved opslag på virk.dk, efterfølgende kan konstatere, at CVR-nummeret er gået konkurs.

Hvordan må du finansiere etableringen?

3.15 Vores tilskud

Vores tilskud til etableringerne stammer 100 procent fra EU via Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).

Tilskuddet udbetales som én engangsubbetaling og ydes efter faste satser for henholdsvis heltids- eller deltidsbrug.

Dog modregnes tidligere udbetalinger under ordningen "Unge nyetablerede landbrugere", der måtte være udbetalt til dig i perioden 2015-2022, såfremt du ikke har modtaget de maksimale fem års udbetalinger.

3.16 Anden offentlig, national medfinansiering

Tilskuddet fra os kan kombineres med andre offentlige, nationale tilskud, i form af garanti, kaution eller lignende. Det kan eksempelvis være vækstkaution fra Vækstfonden.

Der vil ikke ske nogen modregning af evt. andre offentlige eller nationale udbetalinger.

Hvad skal du allerede nu vide om udbetaling?

3.17 Krav til etableringen ved udbetaling

Din etablering skal opfylde en række kriterier og forpligtigelser for, at du kan få tilskuddet udbetalt. Nogle af dem skal du være opmærksomme på, allerede før du søger om tilskud.

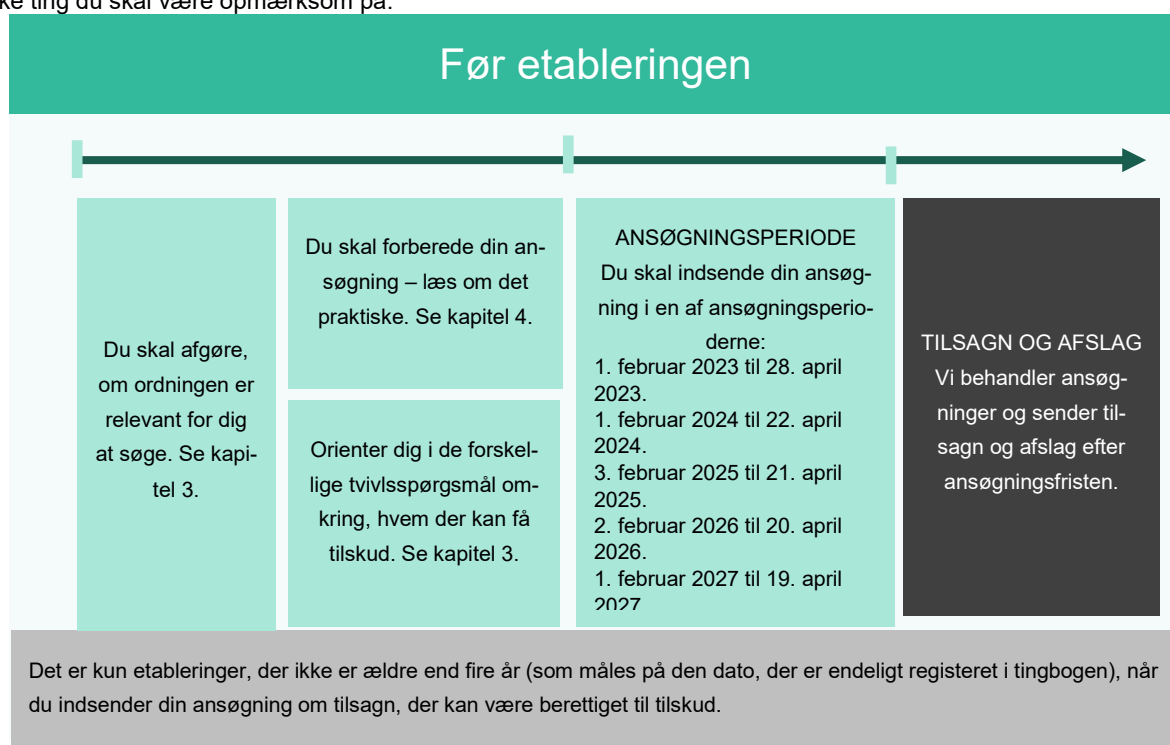
- Du skal altid opfylde alle kravene fra tilsagnstidspunktet.
- Du skal opfylde driftslederkravet. Driftslederkravet opfyldes ved, at du skal have tinglyst købsaftalen med en ejerandel på de tinglyste værdier på minimum 25 pct. i den relevante tingbog (Personbogen eller Tingbogen) under Tinglysningsretten eller indskrevet 25 pct. ejerandel digitalt i Ejerbogen under Erhvervsstyrelsen. Ejerbogen skal være ført elektronisk i Erhvervsstyrelsens digitale system. Det accepteres dermed ikke, at den kun ligger i fysisk udgave i virksomheden.
- Du skal have registreret en stemmeandel på minimum 50 pct. i CVR-registret i den virksomhed, der ejer de tinglyste værdier.

Du skal sende en anmodning om udbetaling senest på projektperiodens slutdato. Denne dato fremgår af tilsagnsbrevet, eller er på anden måde meddelt af os.

4. Når du vil søge tilskud

Dette kapitel indeholder de oplysninger, du skal bruge, når du vil søge tilskud under ordningen. Der er i alt fem ansøgningsrunder i perioden 2023 til 2027.

I figur 4.1.1. kan du se en tidslinje med de datoer, du skal kende i fasen før etableringens start, og du kan se, hvilke ting du skal være opmærksom på.

FIGUR 4.4.1. Tidslinje for fasen "Før etableringen".

4.1 Ansøgningsperioder og ansøgningsfrister

I ansøgningsrunden for 2023, kan du indsende din ansøgning om tilsagn om tilskud fra onsdag den 1. februar 2023, og vi skal senest have modtaget din ansøgning hos os fredag den 28. april 2023 kl. 23:59. Ansøgningen indsender du via vores selvbetjeningsløsning, som findes på vores hjemmeside.

De efterfølgende år forventes ansøgningsperioden at være følgende dage:

- 1. februar 2024 kl. 9.00 til 22. april 2024 kl. 23.59.
- 3. februar 2025 kl. 9.00 til 21. april 2025 kl. 23.59.
- 2. februar 2026 kl. 9.00 til 20. april 2026 kl. 23.59.
- 1. februar 2027 kl. 9.00 til 19. april 2027 kl. 23.59.

Det er ikke muligt at indsende en ansøgning efter ansøgningsfristen.

Ansøgningsperiode i 2023

Onsdag 1. februar 2023 kl. 9.00 – fredag 28. april 2023 kl. 23.59.

4.2 Sådan søger du om tilskud

Du skal sende din ansøgning om tilsagn og efterfølgende udbetaling via vores selvbetjeningsløsning.

Link til vores selvbetjeningsløsning finder du i tilskudsguiden på vores hjemmeside under [Tilskudsguiden](#). Her finder du også links til vejledning i brug af selvbetjeningsløsningen.

4.3 Hvad skal dine ansøgninger om tilsagn og udbetaling indeholde

Din ansøgning om henholdsvis tilsagn og efterfølgende udbetaling består hovedsageligt af et udfyldt ansøgnings-skema, som du finder i vores selvbetjeningsløsning.

Det er vigtigt, at dine ansøgningskemaer er fyldestgørende. Det vil sige, at du skal udfylde alle faner i ansøgningskemaerne. Hvis ikke alle obligatoriske afsnit er udfyldt, kan du ikke indsende skemaet.

Din ansøgning skal altid på tidspunktet for ansøgning om tilsagn have vedhæftet de relevante uddannelsesbeviser, forretningsplan, evt. en plan og beregning for din opfyldelse af arbejdskraftsbehovet og evt. din købsaftale.

På udbetalingstidspunktet skal du, hvis du ejer fra 25 pct. og op til 50 pct. af virksomheden på udbetalingstidspunktet, vedlægge supplerende informationer, der belyser, at du faktisk styrer virksomheden. I udgangspunktet forventer vi følgende dokumenter, men har du andre relevante typer af dokumentation, bedes dette også vedlagt udbetalingsansøgningen: (1) selskabskontrakt, (2) stiftelsesdokument, (3) vedtægter, (4) mødereferat fra generalforsamling eller beslutningsdygtigt forum (5) regnskaber, (6) strategi- og udviklingsplaner, (7) dokumentation for at du er tegningsberettiget og (8) tilsvarende dokumentation, der kan beskrive beslutningsret i dit selskab.

4.4 Sådan træffer vi afgørelse og prioriterer

Vi foretager en prioritering af de indkomne ansøgninger om tilsagn.

Prioriteringen er designet, så den passer til ordningens overordnede formål om at sikre flest mulige generations-skifter.

Der prioriteres udelukkende på datoer, uanset om der er foreliggende en underskrevet købsaftale eller er gennemført en endelig tinglysning. Nyeste datoer går forud for ældre datoer. Det er kun muligt at opnå tilskud ift. allerede gennemførte etableringer med tinglysninger, hvis den endelige tinglysningsdato for ansøgning om tilsagn ikke er fortaget mere end fire år tilbage i tiden.

4.4.1 Prioriteringskriterier og modellen

Prioriteringsmodellen beror på ét prioriteringskriterie.

Her måles på datoen for købsaftalens endelige indgåelse (uanset om den er betinget eller ej) eller seneste dato for endelig tinglysning. Nyeste datoer bliver prioriteret forud for ældre datoer.

Lodtrækning

I tilfælde af, at der herefter fortsat er lighed mellem to, eller flere, ansøgninger, og den bevillingsmæssige ramme er fuldt anvendt, bliver der trukket elektronisk lod blandt disse ansøgninger.

4.4.2 Årsager til at du kan få afslag på din ansøgning

Du kan få afslag på din ansøgning på baggrund af for lav prioritering, som beskrevet ovenfor. Du må altid gerne søge igen et efterfølgende år, hvis du har fået afslag eller selv har annulleret dit tilsagn. Dog skal du naturligvis fortsat opfylde samtlige tilsagnskriterier på indsendelsestidspunktet, også året efter.

Der kan også være andre årsager til, at du får afslag, f.eks. hvis du ikke opfylder kravene for at få tilsagn om tilskud – se boksen "Hvilke krav skal være opfyldt, for at du kan få tilsagn om tilskud?" i kapitel 3.

Din ansøgning skal overholde følgende punkter:

- Du skal sende de påkrævede oplysninger sammen med din ansøgning om tilsagn. Læs mere i kapitel "3. Er ordningen relevant for mig".
- Du skal give rigtige og ikke vildledende oplysninger. Du må ikke fortie oplysninger, der har betydning for sagens afgørelse.

Hvis ikke din ansøgning overholder punkterne, vil du få afslag. Det er derfor vigtigt, at du sikrer dig, at din etablering og ansøgning lever op til alle punkter.

Såfremt vi mangler oplysninger eller bilag i din ansøgning, vil vi høre dig, før vi træffer afgørelse.

I tilfælde af at der afgives falske eller vildledende oplysninger, vil vi anmelde dette til politiet. Læs mere i afsnit "5.4 Urigtige oplysninger og svindel med EU-midler".

4.5 Vær særlig opmærksom på

Vi fremhæver under "Godt at vide om din ansøgning" en række punkter, som du skal være særligt opmærksomme på, og som er gode at vide, når du udfylder din ansøgning.

Godt at vide om din ansøgning

Du kan i hele ansøgningsperioden lave opdateringer til din kladde og i det ansøgnings-skema, du allerede har sendt ind i via vores selvbetjeningsløsning i den igangværende ansøgningsrunde. Hvis du opdaterer din allerede indsendte ansøgning, ændrer dette ikke på hvilken dato, vi har modtaget din ansøgning.

Eksempelvis: En ung landbruger fylder 41 år midt i ansøgningsrunden, f.eks. 19. marts 2023. Han sender derfor sin første ansøgning ind den 18. marts 2023, selvom den ikke er helt klar. For hvis underskriften på eksempelvis købsaftalen først bliver klar eksempelvis 1. april, og dermed efter den unge er fyldt 41 år.

Svaret er, at det kan godtages, da det er den første indsendelsesdato, vi måler på mht. krav om alder og tidligere tinglysninger. Den unge må derfor gerne opdatere sin ansøgning efterfølgende i løbet af ansøgningsrunden.

Det er den seneste indsendte version af ansøgnings-skemaet inden ansøgningsfristen, vi bruger til sagsbehandling, og som vi lægger til grund for vores afgørelse af, om du kan få tilsagn om tilskud.

Vi kvitterer, når vi har modtaget din ansøgning

Vi sender et kvitteringsbrev som bekræftelse på, at vi har modtaget din ansøgning via vores selvbetjeningsløsning. Kvitteringsbrevet bliver sendt automatisk lige efter, at du har indsendt din ansøgning.

Du kan kun indsende én ansøgning

Du søger om tilsagn til enten en heltids- eller deltidsbedrift. Du kan ikke søge om både heltids- og deltidsbedrift til samme virksomhed.

Træk en ansøgning tilbage i ansøgningsperioden

Hvis du fortryder din indsendte ansøgning om tilsagn om tilskud, kan du i ansøgningsperioden annullere ansøgningen ved at trykke på "Luk sag" ved ansøgningen.

Når du selv lukker din sag, så får du mulighed for at søge et efterfølgende år igen.

4.6 Svarproces fra vores side

Når vi har behandlet din ansøgning og vurderet, om du får tilsagn om tilskud eller afslag på din etablering, sender vi afgørelsen til dig. Du vil kunne finde alle vores afgørelser vedrørende din etablering i vores selvbetjeningsløsning.

Hvis du får tilsagn om tilskud til din etablering, modtager du et tilsagnsbrev med størrelsen på tilsagnsbeløbet.

Hvis du får afslag til din etablering, modtager du et afslagsbrev med begrundelse for afslaget (inkl. henvisning til lovgrundlag) samt en klagevejledning.

Bemærk at vi på denne ordning ikke træffer afgørelse om delvise tilsagn. Vi meddeler enten tilsagn eller afslag til din etablering.

Hvis du har behov for at indsende bilag, som indeholder fortrolige og/eller følsomme personoplysninger, skal du kontakte vores Kontaktcenter på tlf. 33 95 80 00 og få vejledning til dette.

4.7 Forpligtelser

Da ordningen er finansieret med EU-midler fra ELFUL-fonden, skal vi sørge for at beskytte Unionens finansielle interesser, herunder at sikre, at etableringerne bliver korrekt gennemført, at der ikke bliver snydt med EU-midler, og at du informerer om, hvad etableringen rummer (skiltning) m.v. Hvis betingelserne for at tildele tilskud ikke er overholdt, følger det af EU-reglerne, at der skal pålægges administrative sanktioner. EU-reglerne betyder bl.a., at der sondres mellem kriterier for tilskudsberettigelse og forpligtelser. Du kan læse mere om kriterier og forpligtelser i de næste afsnit.

4.7.1 Oversigt over forpligtelser

Som tilsagnshaver er du forpligtet til:

- At gennemføre etableringen i overensstemmelse med tilsagnet.
- At gennemføre og afslutte etableringen senest den dato, der er anført i tilsagnet, eller er meddelt af os.
- At informere offentligheden om tilskud fra ELFUL, herunder at overholde kravene til skiltning. Læs mere i afsnit "5.3 Du skal informere om, at du får tilskud til din etablering (skiltning)".
- At sikre, at kontrolmyndigheden har adgang til etableringen og det fysiske materiale i forbindelse med kontrol.
- At afgive de oplysninger, som vi beder om, i indtil tre år efter, at etableringen er afsluttet, og tilskuddet er udbetalt.

Forpligtelser

Konstaterer vi, at en eller flere forpligtelser ikke er opfyldt, kan vi ud fra en konkret vurdering træffe afgørelse om hel eller delvis nedsættelse af tilskuddet samt tilbagebetaling af tilskud. Hvis tilskuddet nedsættes helt, træffer vi samtidig afgørelse om bortfald af tilsagn.

I vurderingen lægger vi vægt på, om etableringen fortsat lever op til ordningens formål trods manglende opfyldelse af en forpligtelse.

Ved afgørelsen af den sats, der skal anvendes i forbindelse med nedsættelsen og tilbagebetalingen af tilskuddet, tages der hensyn til overtrædelsens alvor, omfang, varighed og gentagelse.

4.7.2 Gennemføre etableringen i overensstemmelse med tilsagnet

At gennemføre etableringen vil sige at have færdiggjort etableringen såsom, at opfylde det planlagte arbejds-kraftsbehov, tinglysning i den relevante tingbog eller Erhvervsstyrelse digitale ejerbog, samt at have sikret, at der er registreret en stemmeandel til dig som tilsagnshaver på minimum 50 pct. i CVR-registreret.

4.7.3 Afslutte etableringen inden projektperiodens slutdato

Anmodning om udbetaling af tilskud skal være modtaget hos os senest den dato, projektperioden udløber. Etableringen er afsluttet, når anmodning om udbetaling er indsendt til os.

Skulle der være problemer med vores selvbetjeningsløsning:

Hvis du oplever problemer med vores selvbetjeningsløsning, så skal du sørge for at dokumentere problemet i form f.eks. skærbilleder og tidspunkt for forsøg på indsendelse af et ansøgningsskema. Dokumentationen skal kunne bruges af os til at bekræfte, at du havde problemer ved f.eks. opslag i systemlogs.

4.7.4 Hvad kan jeg selv gøre for en hurtig sagsbehandling?

Oplys altid sagen grundigt og korrekt, både på tilsagns- og udbetalingstidspunktet, og beskriv konkret, hvordan eks. driftslederkravet og uddannelseskravet opfyldes ift. reglerne.

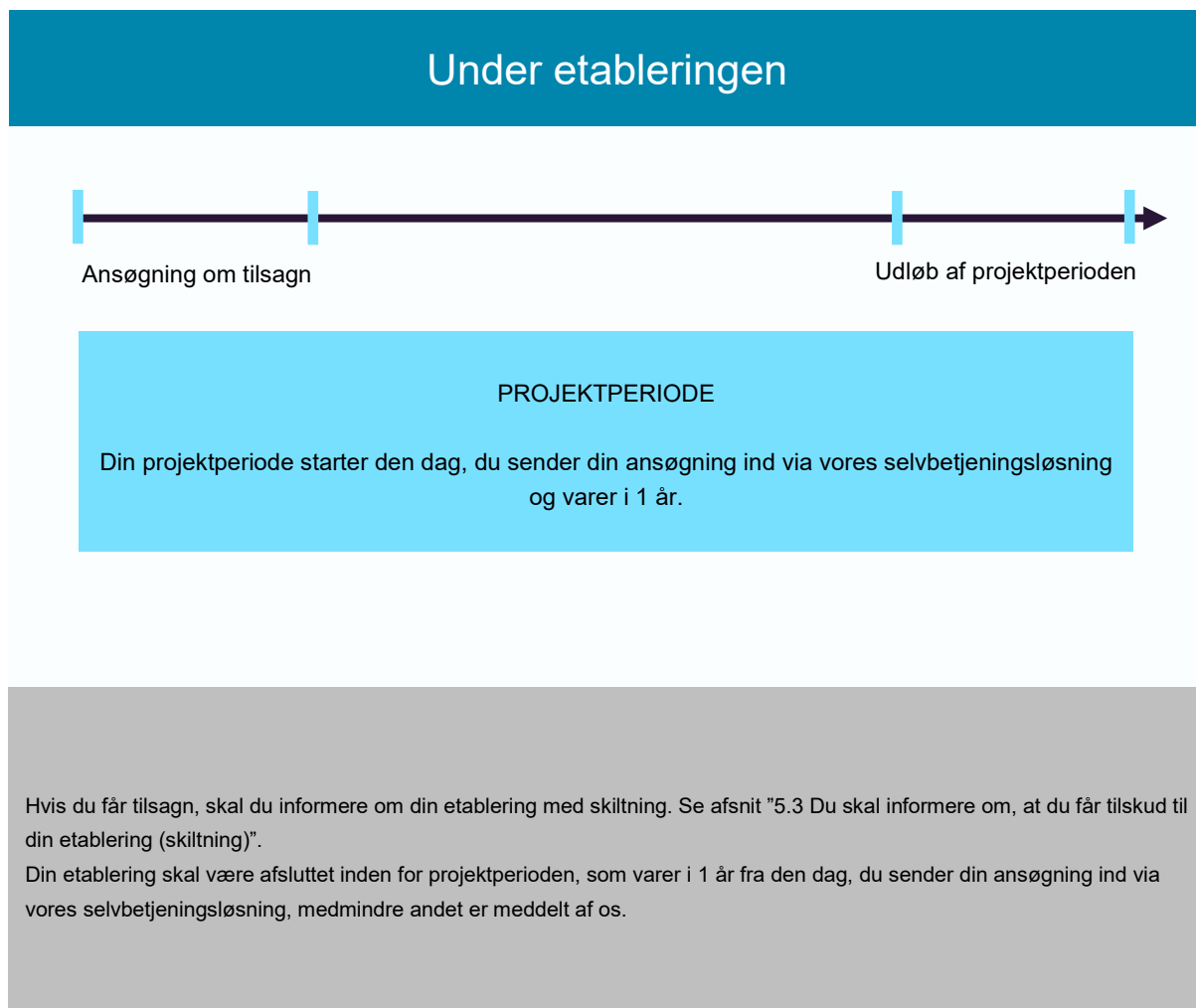
Sagsbehandlingen hos os kigger på alt det, du medsender, så derfor medsend kun det vi beder om, da sagsbehandlingstiden ellers forlænges unødigt.

Husk at svare hurtigt og fyldestgørende på høringer. Hvis du ikke indsender de oplysninger, som vi efterspørger, træffer vi afgørelse på det foreliggende grundlag.

5. Hvis du får tilsagn

I dette kapitel kan du læse om, hvad du skal gøre, hvis du får tilsagn om tilskud.

I figur 5.1.1. herunder kan du se en tidslinje, og hvilke ting du skal være opmærksom på, når du får tilsagn, og når du går i gang med din etablering.

FIGUR 5.1.1. Tidslinje for fasen "Under etableringen".

5.1 Projektperioden er 1 år fra første indsendelse af ansøgning om tilskud

Projektperiode:

- Vi fastsætter projektperioden i tilsagnet, herunder start- og slutdato.
- Projektperiodens startdato er den dato, du har indsendt din ansøgning om tilskud. Hvis du inden ansøgningsfristens udløb har ændret i din ansøgning og indsendt den på ny, er det stadig datoen for indsendelse af den første ansøgning, der er projektperiodens startdato.
- Når ansøgningen er indsendt til os, starter projektperioden, og du kan fortsætte med at få din etablering endeligt tinglyst eller registreret i ejerbogen
- Projektperioden er 1 år. Det betyder, at du fra ansøgningstidspunktet har 1 år til at gennemføre etableringen. Når etableringen er gennemført i overensstemmelse med tilsagnet, kan du søge om udbetaling af tilskuddet.
- Hvis du søger om udbetaling, inden projektperioden i tilsagnet er udløbet, slutter projektperioden den dag, vi modtager din ansøgning om udbetaling.
- Du kan IKKE ansøge om nogen form for ændringer efter ansøgningsfristen på denne ordning.

5.2 Frist for at afslutte etableringen

Du er forpligtet til at afslutte etableringen senest på projektperiodens slutdato. At afslutte din etablering vil sige, at du indsender en anmodning om udbetaling og opfylder betingelserne for at være driftsleder. Når etableringen er gennemført i overensstemmelse med tilsagnet, kan du søge om udbetaling af tilskuddet. Projektperiodens slutdato er angivet i dit tilsagnsbrev, med mindre andet senere er blevet meddelt af os.

Hvis du afslutter din etablering for sent, det vil sige efter projektperiodens slutdato, nedsætter vi dit tilskud. Dit tilsagn bortfalder, hvis du indsender din anmodning om udbetaling mere end 20 kalenderdage efter datoen for projektperiodens afslutning. Se mere i afsnit "6.10 Bortfald af tilsagn og tilbagebetaling" og afsnit "6.11 Nedsættelse og tilbagebetaling af tilskud".

5.3 Du skal informere om, at du får tilskud til din etablering (skiltning)

Det er et krav i EU-reglerne, at du, som modtager af tilskud, skal oplyse offentligheden om, at din etablering får tilskud under CAP-planen.

Skiltningen på denne ordning er udelukkende relevant for erhvervmæssige hjemmesider og erhvervmæssige sociale medier.

Det kalder vi "skiltning".

5.3.1 Krav til skiltning på erhvervmæssig hjemmeside og sociale medier

En erhvervmæssig hjemmeside er en hjemmeside med et kommercielt formål eller sociale medier med et tilsvarende kommercielt formål – f.eks. salg af kød eller reklame for en gårdbutik i tilknytning til din virksomhed. Der er ikke krav om, at du skal have en erhvervmæssig hjemmeside eller erhvervmæssige sociale medier.

Hvis der er en direkte sammenhæng mellem etableringen, der ydes tilskud til, og den eventuelle erhvervmæssige hjemmeside eller sociale medier, er du forpligtet til at skilte på hjemmesiden. Dette er et krav, uanset tilskuddets størrelse. Det er ligeledes et krav, at du skilte i hele projektperioden.

Hvis du har et websted til erhvervmæssig brug, hvor der er sammenhæng mellem webstedet og etableringen, der ydes tilskud til, skal du i projektperioden informere dvs. skilte på følgende måde:

- Kort beskrivelse af etableringen.
- EU-logo (samme EU-logo, som angivet i skilteskabelonen).
- Teksten »finansieret af Den Europæiske Union« eller »Medfinansieret af Den Europæiske Union« skal være skrevet fuldt ud og anbragt ved siden af logoet

5.3.2 Hvor finder du logoer og tekst?

Du kan finde de påkrævede logoer og tekst samt skilteskabelon på vores hjemmeside ved at følge [linket her](#).

5.3.3 Dokumentation af korrekt skiltning for en erhvervmæssig hjemmeside og sociale medier

Du skal indsende dokumentation, sammen med din anmodning om udbetaling, af skiltningen på en erhvervmæssig hjemmeside eller erhvervmæssige sociale medier, enten i form af angivelse af websted eller sociale medier eller skærbilleder heraf.

5.3.4 Du kan få nedsat dit tilskud, hvis du ikke skilte korrekt

Ved manglende skiltning kan vi nedsætte tilskudsbeløbet med 1 pct. af tilskudsbeløbet, svarende til maksimalt 7.450 kr. Vi trækker beløbet fra dit tilskud, inden vi udbetaler.

5.4 Urigtige oplysninger og svindel med EU-midler

Tilsagnet bortfalder, hvis det fastslås, at du har indsendt urigtige eller vildledende oplysninger, leveret falsk bevismateriale med henblik på at opnå tilskud, eller ikke har sendt de nødvendige oplysninger som følge af forsømmelse. Derudover kan du udelukkes fra at søge tilskud under samme ordning i det kalenderår, den manglende opfyldelse fastslås og i det efterfølgende kalenderår.

Når vi kontrollerer ansøgninger om udbetaling af tilskud, er vi samtidig opmærksomme på, om der er tegn på svindel med EU-midler eller svig. 'Svig' er den betegnelse, EU-kommissionen bruger for bevidst misbrug af EU-midler. Mistanke om svig opstår f.eks., hvis vi har modtaget ukorrekte eller falske erklæringer/dokumenter, eller hvis vi konstaterer, at tilskudsmidlerne er anvendt til et andet formål, end midlerne var bevilget til. Omgåelse af betingelserne for tilskud – f.eks. kunstig opdeling af en virksomhed for at få adgang til tilskud – giver os også anledning til at mistænke svig.

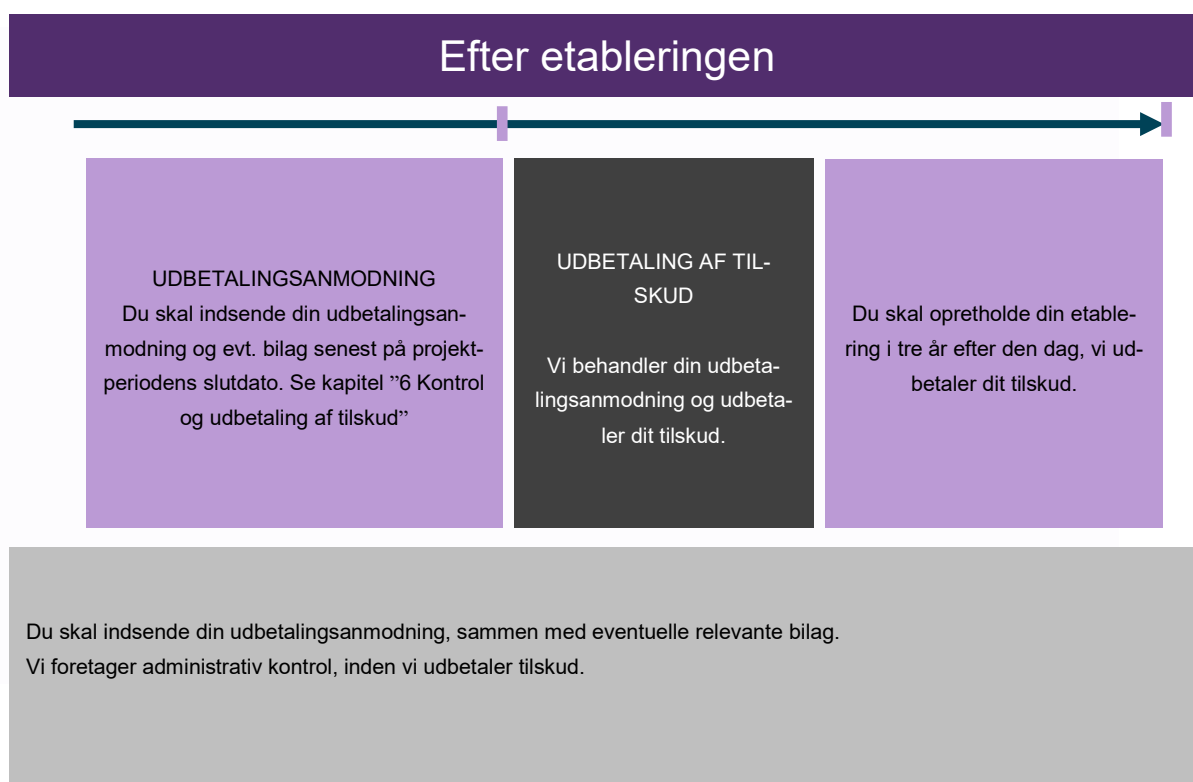
Opstår der mistanke om svig, vil vi anmelde den mistænkte til politiet. Hvis anmeldelsen fører til en dom, kan der blive tale om bøde eller fængselsstraf².

² § 289a, Straffeloven (Lovbekendtgørelse nr. 977 af 9. august 2017).

6. Kontrol og udbetaling af tilskud

Kapitlet indeholder informationer om, hvad du skal være opmærksom på, når du vil søge om udbetaling af tilskud.

I figur 6.1.1. nedenfor kan du se en tidslinje for fasen efter etableringen, som viser, hvad der skal ske, når du har afsluttet din etablering.

FIGUR 6.6.1. Tidslinje for fasen "Efter etableringen".

6.1 Udbetaling

Du kan kun anmode om udbetaling af tilskuddet på én gang, når du har gennemført hele din etablering.

6.2 Frist for at anmode om udbetaling

Din anmodning om udbetaling af tilskud skal være modtaget hos os senest på projektperiodens slutdato, som er angivet i dit tilsagnsbrev.

Hvis vi modtager din ansøgning om udbetaling af tilskud efter datoen for projektperiodens afslutning, nedsætter vi tilskuddet med 1 procent pr. kalenderdag til og med den 20. kalenderdag. En forsinkelse på mere end 20 kalenderdage medfører, at vi nedsætter tilskuddet med 100 procent, og at dit tilsagn bortfalder.

Skulle der være problemer med vores selvbetjeningsløsning:

Hvis du oplever problemer med vores selvbetjeningsløsning, så skal du sørge for at dokumentere problemet i form f.eks. skærmbilleder og tidspunkt for forsøg på indsendelse af et ansøgningsskema. Dokumentationen skal kunne bruges af os til at bekræfte, at du havde problemer ved f.eks. opslag i systemlogs.

6.3 Hvis du anmoder om udbetaling før fristen

Hvis du vælger at indsende din anmodning om udbetaling før datoen, som fremgår af dit tilsagnsbrev, erklærer du dermed etableringen for afsluttet. Det vil sige, at du ikke vil have mulighed for at udbedre eventuelle mangler i din etableringsproces, da projektperioden afsluttes ved indsendelse af anmodning om udbetaling.

6.4 Du søger om udbetaling via vores selvbetjeningsløsning

Du skal sende din ansøgning om udbetaling af tilskud via vores [selvbetjeningsløsning](#). Desuden kan du altid orientere dig i [tilskudsguiden](#) under ordningen Etableringsstøtte til unge landbrugere.

6.4.1 Hvad skal ansøgningen om udbetaling indeholde?

Ansøgningen om udbetaling skal indeholde:

- Udfyldt udbetalingsanmodning på vores selvbetjeningsløsning.
- Dokumentation for korrekt skiltning.
- Bilag, som evt. fremgår af dit tilsagnsbrev, eller som skal bruges til at dokumentere, at du er driftsleder.

I forbindelse med udbetalingsanmodningen kontrollerer vi, om du fortsat overholder det årlige arbejdskraftbehov på hhv. 830 timer eller 1.665 timer (se afsnit ”3.5.5. Hvordan beregnes arbejdskraftsbehovet”). Du har mulighed for at indsende dokumentation herfor, hvis det ikke automatisk kan beregnes, at du opfylder dette krav.

6.5 Fysisk kontrol i virksomheden

I udgangspunktet kontrollerer vi denne ordning administrativt sammen med den almindelig udbetalingsogsbehandling, men vi forbeholder os retten til at møde fysisk frem, hvis sagen måtte kræve det.

Vi udfører eventuelt en fysisk kontrol inden udbetaling, såfremt der er uklarheder omkring opfyldelse af tilsagns- og udbetalingskriterierne. Til brug for kontrollen kan vi indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder i nødvendigt omfang i overensstemmelse med § 17 i forslag til lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. Ved kontrol af etableringen foretages denne hos alle involverede parter.

Du skal yde den nødvendige vejledning og hjælp ved kontrollens gennemførelse. Du skal sikre, at kontrolmyndigheden har adgang til at besigtige etableringen i forbindelse med kontrol.

For at kunne gennemføre kontrollen har vi til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til offentlig og privat ejendom og lokaliteter, der ejes eller drives af dig. Dette gælder også adgang til regnskaber, forretningsbøger, udbudsmateriale m.v., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form, og anden relevant dokumentation.

6.6 Modregning i udbetalingsbeløbet

Hvis du har restancer på vores ordninger, kan det blive modregnet ved udbetaling af dit tilskud under Etableringsstøtte til unge landbrugere.

6.7 Tilskuddet beregnes ift. euro-kursen

De kurser, som vi bruger til at beregne tilskuddets størrelse, hentes direkte via systemlink fra ECB – Den Europæiske Centralbank.

I denne vejledning er det antaget, at kursen for én euro er 7,45 kroner.

I forbindelse med Etableringsstøtte til unge landbrugere bruges månedskursen. Kursudsving er også årsagen til, at beløb i danske kroner i denne vejledning er angivet med "ca.", da udgangspunktet for beregningen er 50.000 euro til deltidsbrug og 100.000 euro til heltidsbrug.

De kurser, som Landbrugsstyrelsen bruger, hentes via ECB – Den Europæiske Centralbank.

[Se kursen her.](#)

Månedskursen er den gældende omregningskurs, der offentliggøres af ECB den næstsidste bankdag i måneden forud for den måned, hvor tilskuddet ud- eller tilbagebetales (Valørdato). Kursen findes ved at indtaste år og måned på hjemmesiden nævnt ovenfor.

6.8 Vi bruger NemKonto

Vi overfører tilskuddet til den NemKonto, som er tilknyttet tilsagnshavers CVR-nummer. Hvis du som tilsagnshaver ikke allerede har en NemKonto, skal du henvende dig til dit pengeinstitut.

6.9 Vi indberetter til SKAT

Vi indberetter det udbetalte tilskud til skattemyndighederne.

Der er ikke indbygget nogen skattefritagelse i ordningen, dvs. udbetalinger er skattepligtige.

Forhold af skattemæssige karakter falder uden for vores ressortområde, hvorfor vi ikke kan vejlede dig om skattemæssige forhold.

Du skal derfor selv afklare med de danske skattemyndigheder, hvordan tilskuddet skal håndteres skattemæssigt.

6.10 Oplysninger til statistik og EU

Når etableringen er gennemført, skal du sammen med udbetalingsanmodningen angive oplysninger, der skal bruges til statistik og afrapportering til EU. Dette sker via vores selvbetjeningsløsning. Det er en betingelse for udbetaling, at vi har modtaget alle oplysninger.

Link til selvbetjeningsløsningen finder du på [tilskudsguiden](#) på vores hjemmeside under ordningen Etableringsstøtte til unge landbrugere.

6.11 Bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud

6.11.1 Hvornår vil tilsagnet bortfalde?

Dit tilsagn kan bortfalde helt i en række tilfælde, som skitseres i eksemplet nedenfor:

Vi træffer afgørelse om bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud, hvis:

- Du som tilsagnshaver har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller har fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse. Dette gælder også, når oplysningerne gives af en anden person med en fuldmagt til din ansøgning.
- Du som tilsagnshaver ikke overholder din oplysningspligt, jf. forslag til lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. § 8 (se nedenstående beskrivelse 6.10.2).
- Du - i forbindelse med kontrol - ikke giver de nødvendige oplysninger eller ikke yder den nødvendige bistand, jf. forslag til lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. § 15, stk. 1, og stk. 2 (se beskrivelse i afsnit 6.5).
- Et eller flere kriterier for tilskudsberettigelse ikke er opfyldt. Læs mere i afsnit 3. "Hvem kan søge" og 3.5 "Uddybning af krav og støttebetingelser".

I tilfælde af tilbagebetalingskrav vil der blive pålagt renter i overensstemmelse med renteloven. I tilfælde af grove misligholdelser kan straf komme på tale, jf. forslag til lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. § 28.

6.11.2 Du har oplysningspligt til os

Hvis vi forlanger det, skal du – i hele perioden, hvor betingelserne for tilskud skal være opfyldt – afgive en erklæring til os om, hvorvidt betingelserne for tilskud er opfyldt.

Desuden skal du – i hele opretholdelsesperioden, hvor betingelserne for tilskud skal være opfyldt - underrette os, hvis betingelserne for tilskud ikke længere er opfyldt.

6.11.3 Oplysninger ved administrativ gennemgang af ansøgning om udbetaling

I forbindelse med kontrol, skal du give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for kontrollens gennemførelse, og du skal vederlagsfrit yde den fornødne bistand til os ved kontrol, kopiering og udlevering af skriftligt materiale samt udskrifter af oplysninger, som opbevares i elektronisk form.

6.11.4 Hvis du ikke gennemfører etableringen i overensstemmelse med tilsagnet

I tilsagnsbrevet er der anført, hvad du har fået tilsagn til. Hvis du ikke etablerer dig i overensstemmelse med tilsagnet, vil hele tilsagnet derfor bortfalde.

6.11.5 Hvis du ikke opretholder etableringen

Vi kræver tilskuddet tilbagebetalt, hvis etableringen ikke opretholdes i opretholdelsesperioden, som regnes fra datoen for udbetaling. Du kan læse mere herom i kapitel "7. Opretholdelse af etableringen".

6.11.6 Udbetaling på uretmæssigt grundlag

Hvis vi senere konstaterer, at tilskud er udbetalt på uretmæssigt grundlag, kan vi træffe afgørelse om hel eller delvis nedsættelse af tilskuddet og kræve allerede udbetalt tilskud tilbagebetalt.

6.12 Nedsættelse og tilbagebetaling af tilskud

Vi kan efter en konkret vurdering træffe afgørelse om hel eller delvis nedsættelse og tilbagebetaling af tilskud, hvis der er en forpligtelse, du ikke har opfyldt.

Læs mere om forpligtelser i afsnit "4.7 Forpligtelser". Etableringen skal dog stadig leve op til formålet med ordningen, da tilsagnet ellers kan bortfalde efter en konkret vurdering.

Vi har på forhånd fastsat, hvordan tilskuddet nedsættes ved manglende opfyldelse af nogle forpligtelser, så som hvis du anmoder om udbetaling for sent eller ikke skilter korrekt på dine erhvervsmæssige hjemmesider og/eller på dine erhvervsmæssige sociale medier.

6.12.1 Hvis du søger om udbetaling for sent

Din anmodning om udbetaling af tilskud skal være modtaget hos os senest på slutdato for projektperioden, hvis du ikke ønsker, at dit tilskud bliver nedsat. Hvis vi modtager din ansøgning om udbetaling af tilskud for sent, nedsætter vi tilskuddet med 1 pct. pr. kalenderdag. En forsinkelse på mere end 20 kalenderdage medfører 100 pct. nedsættelse af tilskuddet, og dit tilsagn bortfalder.

Skulle der være problemer med vores selvbetjeningsløsning:

Hvis du oplever problemer med vores selvbetjeningsløsning, så skal du sørge for at dokumentere problemet i form f.eks. skærmbilleder og tidspunkt for forsøg på indsendelse af et ansøgningsskema. Dokumentationen skal kunne bruges af os til at bekræfte, at du havde problemer ved f.eks. opslag i systemlogs.

6.12.2 Hvis du ikke skilter korrekt

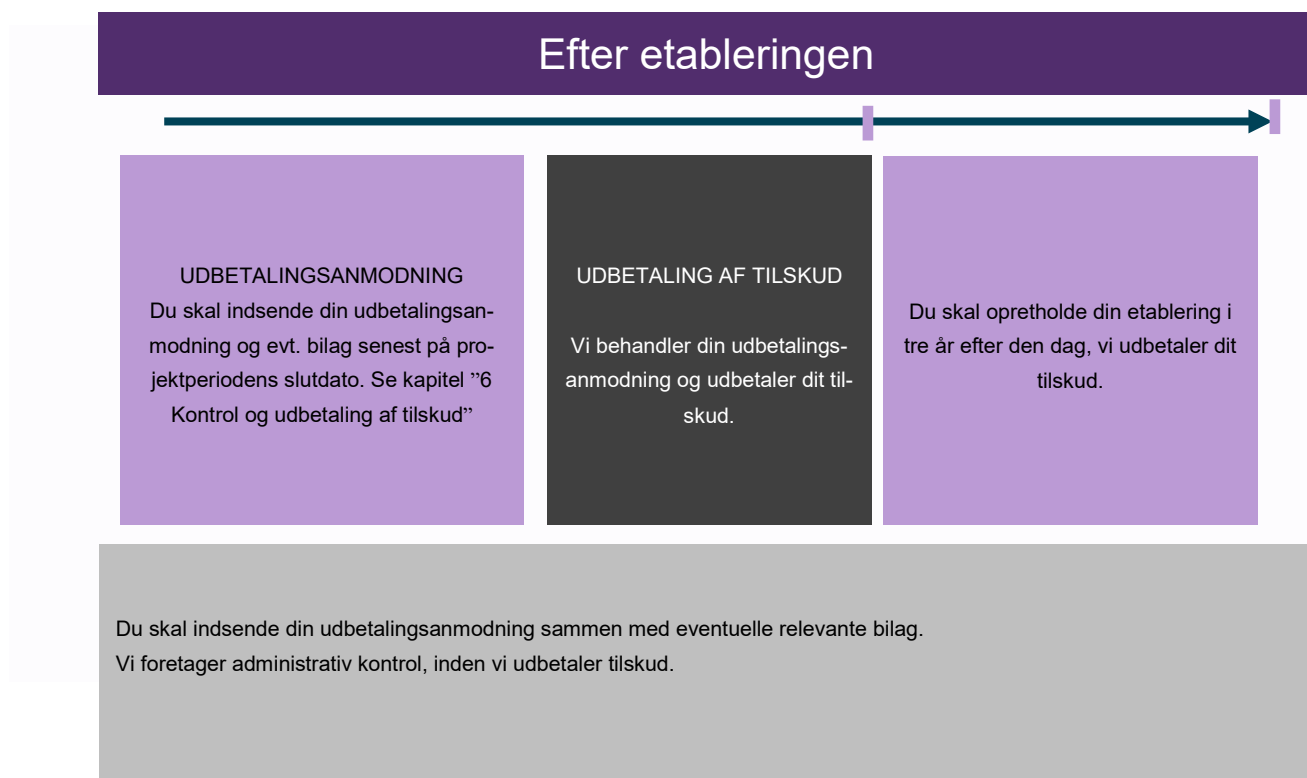
Hvis du ikke skilter korrekt, nedsætter vi dit tilskud med 1 pct. af det samlede offentlige tilskud (EU og nationale midler), som vi udbetaler, dog maksimalt 7.450 kr. Vi trækker beløbet fra dit tilskud, inden vi udbetaler.

Læs mere om, hvordan I skilter korrekt i afsnit "5.3 Du skal informere om, at du får tilskud til din etablering (skiltning)".

7. Opretholdelse af etableringen

Dette kapitel indeholder de ting, du skal vide og gøre under opretholdelsen af etableringen. Kapitlet indeholder også informationer om, hvad du forpligter dig til ved at søge om tilskud.

I figur 7.1.1. kan du se en tidslinje for fasen efter etableringen, som viser, hvad der skal ske, mens du skal opretholde etableringen.

FIGUR 7.7.1. Tidslinje for fasen "Efter etableringen".

Det skal du vide

Alle etableringer skal opfylde alle tilsagns- og udbetalingskriterier i tre år efter den dag, vi udbetaler dit tilskud.

7.1 Evaluering, efter etableringens afslutning

I perioden, efter du har afsluttet din etablering og fået udbetalt tilskud, kan vi bede om oplysninger om din etablering. Du skal give de oplysninger, vi beder om, i indtil tre år efter at etableringen er afsluttet. Dine oplysninger er nødvendige for at kunne overvåge og evaluere CAP-planen, især med hensyn til specifikke mål, opnåede effekter og prioriteter.

7.2 Kontrol i opretholdelsesperioden

På denne kontrol kigger vi på, om du har opretholdt etableringen i opretholdelsesperioden. Det vil sige, at du stadig opfylder betingelserne for henholdsvis dit tilsagn og din udbetaling.

I opretholdelsesperioden vil alle sager minimum én gang årligt blive kontrolleret administrativt for, om tilsagns- og udbetalingskriterierne fortsat opretholdes. Der udsendes høringer, såfremt der er behov for yderligere dokumentation fra din side. Du modtager ikke nogle breve fra os, hvis vi vurderer, at du fortsat overholder kravene.

Til brug for kontrollen kan vi indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder i nødvendigt omfang i overensstemmelse med forslag til lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. § 17.

Du skal yde den nødvendige vejledning og hjælp ved kontrollens gennemførelse. Du skal sikre, at kontrolmyndigheden har adgang til at besigtige etableringen i forbindelse med kontrol.

For at kunne gennemføre kontrollen har vi til enhver tid, mod behørig legitimation og uden retskendelse, adgang til offentlig og privat ejendom og lokaliteter, der ejes eller drives af tilsagnshaver. Dette gælder også adgang til regnskaber, forretningsbøger, papirer m.v., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form, elektronisk data, og anden relevant dokumentation, som har betydning for gennemførelse af kontrollen.

I forbindelse med kontrol skal du give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for kontrollens gennemførelse, og du skal vederlagsfrit yde den fornødne bistand til os ved kontrol, kopiering og udlevering af skriftligt materiale og udskrifter af oplysninger, som opbevares i elektronisk form.

Konstaterer vi, i forbindelse med en kontrol, at en eller flere forpligtelser ikke er opfyldt, træffer vi, ud fra en konkret vurdering, afgørelse om helt eller delvist tilbagebetaling af tilskud.

Du kan læse mere om kontrol samt vores kodeks for det gode kontrolbesøg på vores [hjemmeside](#).

7.3 Krav i opretholdelsesperioden

Alle krav fra tilsagns- og udbetalingstidspunktet skal opretholdes uændret. I punkterne fra afsnit 7.3.1 – afsnit 7.3.8 er forsøgt beskrevet forskellige svar på, hvordan du skal forholde dig til din virksomheds udvikling under opretholdelsesperioden. Når opretholdelsen er afsluttet, er der ikke flere krav fra vores side.

7.3.1 Må jeg ændre mit CVR-nummer fra ansøgningstidspunktet til udløb af opretholdelsesperioden?

Nej og hvis du gør, bortfalder tilsagnet, som skal helt eller delvist tilbagebetales.

Du må ikke ændre CVR-nummer fra det tidspunkt, du ansøgte om tilsagn til udløbet af opretholdelsesperioden. Du kan ikke søge om overdragelse af dit tilsagn efter etableringen til et andet CVR-nr.

7.3.2 Må jeg udvikle min virksomhed i opretholdelsesperioden?

Ja, bare du overholder de minimumskriterier, som udløste henholdsvis dit tilsagn og din udbetaling. Du må dermed godt få flere arbejdstimer i din virksomhed.

7.3.3 Hvad sker der, hvis mit arbejdskraftsbehov falder i min virksomhed i opretholdelsesperioden?

Du skal være opmærksom på, at du ikke reducerer arbejdskraftsbehovet så meget, at du falder under den timegrænse, der udløste dit tilsagn og efterfølgende din udbetaling.

Vi tjekker dit arbejdskraftsbehov automatisk hvert år – og falder du under den timegrænse, der udløste dit tilsagn og efterfølgende udbetaling, kan det ende med en hel eller delvis tilbagebetaling af dit udbetalte tilskud.

7.3.4 Skal jeg altid have registreret en stemmeandel i CVR-registeret på minimum 50 pct.?

Uden undtagelser skal du have 50 pct. af stemmeandelene registreret i CVR-registeret for at få udbetalt tilskuddet. Du skal derfor i hele perioden, fra du søger om udbetaling og indtil opretholdelsesperiodens udløb, have registreret en stemmeandel på minimum 50 pct. i CVR-registeret.

Hvis du selv ejer din virksomhed som enkeltmandsejer, så ejer du 100 pct. og opfylder dermed dette krav.

7.3.5 Må jeg købe en større bid af virksomheden i opretholdelsesperioden?

Ja, det må du gerne.

Du må gerne øge din ejerandel af virksomheden og også dit arbejdskraftsbehov i opretholdelsesperioden. Dette vil dog ikke kunne udløse et højere tilskud, end hvad du allerede har fået udbetalt.

7.3.6 Hvad sker der, hvis jeg ikke opretholder virksomheden i opretholdelsesperioden?

Hvis du ikke opretholder virksomheden i opretholdelsesperioden, skal du tilbagebetale hele eller dele af det udbetalte tilskud. Der er på denne ordning en graduering, som reducerer dit tilbagebetalingsbeløb afhængig af, hvor lang tid opretholdelsesperioden er opretholdt.

Hvis der er opretholdt i 0 dage eller i op til én måned, medfører det, at tilsagnet bortfalder, og hele tilskuddet kræves tilbagebetalt. Hvis der er opretholdt i mere end én måned men ikke mere end 18 måneder, medfører det, at 80 pct. af tilskuddet kræves tilbagebetalt. Hvis der er opretholdt i mere end 18 måneder men mindre end 36 måneder, medfører det, at 40 pct. af tilskuddet kræves tilbagebetalt.

Beløbet skal tilbagebetales på én gang.

Vi sender dog altid en høring, såfremt vi opdager, at der er problemer med at overholde tilsagns- eller udbetalingsbetingelserne, forud for afgørelse om krav om hel eller delvis tilbagebetaling af tilskud.

7.3.7 Hvis du går konkurs i opretholdelsesperioden

Hvis produktionsaktiviteten ophører i opretholdelsesfasen som følge af konkurs, kræver vi som udgangspunkt ikke tilbagebetaling, under forudsætning af at konkursen er eneste årsag til, at etableringen ikke kan opretholdes. Hvis der er forhold omkring konkursen, der indikerer, at den er indtrådt som følge af uforsvarlig ledelse af selskabet, vil vi efter en konkret vurdering kunne kræve tilskuddet tilbagebetalt.

Hvis du er i tvivl, kan du kontakte vores Kontaktcenter på telefon 33 95 80 00.

8. Yderligere oplysninger

8.1 Lovgrundlaget

8.1.1 Danske regler

- Bekendtgørelse nr. 344 af 29/03/2023 om Etableringsstøtte til unge landbrugere.
- Lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. (Status i dag den 14. oktober 2022: Lovforslag nr. L 43, Fremsat den 6. oktober 2022 af Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, jf. [Lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v.](#))

8.1.2 EU-regler

- Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for tilskud til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013.
- Kommissionens Gennemførelsesforordning (EU) 2021/2289 af 21. december 2021 om regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 om præsentationen af indholdet af de strategiske planer og om det elektroniske system til sikker udveksling af oplysninger.
- Kommissionens Gennemførelsesforordning (EU) 2021/2290 af 21. december 2021 om fastlæggelse af regler for metoderne til beregning af de fælles output- og resultatindikatorer som fastsat i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115.
- Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/126 af 7. december 2021 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 med yderligere krav vedrørende visse interventionstyper, som medlemsstaterne skal fastsætte bestemmelser om i deres strategiske planer for perioden 2023-2027 i henhold til nævnte forordning, samt regler om andelen af permanente græsarealer med henblik på normen for god landbrugs- og miljømæssig stand (GLMnorm 1).
- Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013.
- Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/127 af 7. december 2021 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2116 for så vidt angår betalingsorganer og andre organer, finansiel forvaltning, regnskabsafslutning, sikkerhedsstillelse og brug af euroen.
- Kommissionens Gennemførelsesforordning (EU) 2022/128 af 21. december 2021 om regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2116 om betalingsorganer og andre organer, finansiel forvaltning, regnskabsafslutning, kontrol, sikkerhedsstillelse og åbenhed.
- Kommissionens Gennemførelsesforordning (EU) 2022/129 af 21. december 2021 om regler for de interventionstyper vedrørende olieafgrøder, bomuld og biprodukter fra vinfremstilling, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115, og for kravene om information, offentlig omtale og synlighed i forbindelse med EU-tilskud og de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik

8.2 Straffebestemmelser

Hvis reglerne i bekendtgørelsen ikke overholdes, kan du efter § 28, stk. 1 i Lov nr. 1590 af 28/12/2022 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. straffes med bøde. Hvis der begås svig med EU-midler, kan der blive tale om fængselsstraf efter straffelovens § 289 a.

Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) straffeansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

8.3 Force majeure

Vi kan anerkende tilfælde af force majeure og andre ekstraordinære omstændigheder, der forhindrer dig i at gennemføre etableringen, og dermed ikke medfører bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud.

Force majeure og andre ekstraordinære omstændigheder kan navnlig anerkendes i følgende tilfælde:

- Tilsagnshavers død.
- Tilsagnshavers uarbejdsdygtighed i længere tid.
- En alvorlig naturkatastrofe, der i væsentlig grad berører virksomheden.
- Ødelæggelse af stalde i virksomheden ved ulykke.
- En epizooti eller en plantesygdom, der rammer hhv. hele tilsagnshaverens besætning eller en del af denne, eller alle tilsagnshaverens afgrøder eller en del af disse.
- Ekspropriation af hele eller en væsentlig del af virksomheden, hvis ekspropriationen ikke kunne forudses på dagen for indgivelse af ansøgningen.

Vi kan i ganske særlige tilfælde godkende andre omstændigheder end de ovennævnte som force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder.

Hvis tilsagnshaver eller dennes dødsbo ønsker at påberåbe sig force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder, skal dette meddeles os skriftligt **senest 15 arbejdsdage** efter det tidspunkt, hvor tilsagnshaver eller dennes dødsbo er i stand til at gøre det. Meddelelsen skal være vedlagt fyldestgørende dokumentationsmateriale.

Vi kan i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet bede om yderligere information. Hvis vi ikke modtager det materiale, vi beder om, vil vi træffe afgørelse om, hvorvidt vi kan anerkende force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder på det foreliggende grundlag.

Det er en betingelse for anerkendelse af force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder i konkrete tilfælde, at de indtrufne begivenheder forhindrer aktøren i at opfylde sine forpligtelser, og at tilsagnshaver ikke, ved en forholdsmæssig indsats, kunne have sikret sig herimod.

8.4 Kontakt til os

8.4.1 Sådan kommunikerer du med os

Hvis du har spørgsmål er du velkommen til at kontakte os på tlf. 33 95 80 00 eller på E-mail projektilskud@lbst.dk

Alle ansøgninger om tilskud og udbetalinger under Etableringsstøtte til unge landbrugere skal ske via vores selvbetjeningsløsning. Desuden skal svar på partshøring ske via selvbetjeningsløsningen. [Link til vores selvbetjeningsløsning](#) finder du på vores hjemmeside under ordningen Etableringsstøtte til unge landbrugere.

Du skal være opmærksom på, at vores selvbetjeningsløsning kan være lukket på nogle tidspunkter, f.eks. hver nat mellem kl. 00 og 02, men også på andre tidspunkter. På [driftsstatus](#) kan du finde mere information om lukninger af vores selvbetjeningsløsning. Desuden kan du dér se den aktuelle driftsstatus for vores tilskudsordninger. Fra tid til anden opstår der fejl og uhensigtsmæssigheder i vores selvbetjeningsløsning. Du kan sende en fejlmelding via vores hjemmeside på [driftsstatus](#).

8.4.2 Hvis du vil klage

Du kan klage over vores afgørelser under Etablering af unge landbrugere, hvis du ikke får medhold.

Din klage skal være modtaget senest 4 uger fra den dato, hvor du har modtaget den afgørelse, du klager over.

Din klage skal være skriftlig og angive, på hvilke punkter du mener, at den påklagede afgørelse er urigtig samt en begrundelse for det.

Med mindre vi finder grundlag for at genoptage sagen og træffe ny afgørelse, sender vi klagen sammen med vores kommentarer videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse i sagen. Afgørelser truffet af Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ikke indbringes for anden offentlig myndighed.

Du skal sende klagen via klageportalen, som du kan tilgå via borger.dk, virk.dk eller via kpo.naeveneshus.dk. Hvis du ønsker, at din konsulent eller en anden person skal klage på dine vegne, er der også mulighed for det.

Du kan ansøge Miljø- og Fødevareklagenævnet om fritagelse fra at bruge klageportalen. Du kan læse nærmere om betingelserne for at blive fritaget på klagenævnets hjemmeside. Gå til klagenævnets hjemmeside [for Nævnets Hus](#)

Hvis du har spørgsmål til, hvordan du skal anvende klageportalen, kan du læse mere i vejledningen til klageportalen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside eller henvende dig til Miljø- og Fødevareklagenævnet på klageportalen@naeveneshus.dk. Find vejledningen til klageportalen [her](#).

8.4.3 Hvordan bruger vi dine personoplysninger, og hvilket retsgrundlag har vi for behandlingen af dine personoplysninger?

Vi behandler dine personoplysninger til følgende formål:

- Sagsbehandling, herunder din ansøgning om tilskud samt anmodning om udbetaling af tilskud.

Retsgrundlaget for vores behandling af dine personoplysninger følger af:

- Databeskyttelsesforordningen: Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2019/679 af 27. april 2019, herunder navnlig artikel 6, stk. 1, litra c og e og artikel 10.
- Lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. (Status i dag den 14. oktober 2022: Lovforslag nr. L 43, Fremsat den 6. oktober 2022 af Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, jf. [loven](#))
- Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for tilskud til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013.
- Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013.
- Bekendtgørelse om Landbrugsstyrelsens opgaver og beføjelser nr. 1273 af 27. november 2017.
- Bekendtgørelse af forvaltningsloven nr. 433 af 22. april 2014 §§ 28 – 32.
- Miljøoplysningsloven, lovbekendtgørelse nr. 980 af 16. august 2017.
- Offentlighedsloven, lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020.

De oplysninger, som du har afgivet, da du udfyldte ansøgning og dertilhørende bilag, vil blive brugt til at behandle din sag hos os.

Det drejer sig derfor primært om almindelige personoplysninger, som kan inddeles i følgende kategorier:

- Navn
- CVR-nummer
- Adresse
- Regnskabsbilag
- Andre personoplysninger, som du selv har indsendt

Afhængig af den konkrete sag, kan det til brug for behandlingen af sagen være nødvendigt at indsamle eller videregive oplysninger til en evt. tredjepart.

Vi er tillige pålagt at udføre administrativ kontrol af de indkomne ansøgninger, betalingsanmodninger m.v., herunder at sikre at de forpligtelser, der er pålagt i henhold til reglerne, bliver overholdt, og at der ikke sker misbrug af EU- og nationale midler.

Til brug for behandlingen af din sag samt udøvelsen af den administrative kontrol kan vi, såfremt det er relevant, videregive og/eller indsamle dine personoplysninger blandt følgende tredjeparter:

- CVR- og/eller CHR-registret,
- Offentlige myndigheder herunder ministerier, styrelser og kommuner,
- EU-Kommissionen,
- Revisionsmyndigheder,
- Relevante private aktører, som du har et kontraktmæssigt eller andet juridisk forhold til, herunder leverandører, finansieringsselskaber, fonde.

Vi kan offentliggøre oplysninger om udbetalt EU og nationalt tilskud herunder navn eller evt. firmanavn og adresse, tilskudsordning samt det udbetalte tilskudsbeløb. Dette følger af den horisontale forordning (2021/2116) præambel (78), (81), (82), (83), (84), (86) og (107), samt kapitel IV, Åbenhed, artikel 98, om offentliggørelse af oplysninger om tilskudsmodtagerne.

For at bidrage til en hurtigere og mere effektiv sagsbehandling, vil der i nogle sager forekomme automatiserede afgørelser. Det vil sige, at din ansøgning behandles automatisk i vores IT-system, uden at vores sagsbehandlere ser hele din ansøgning. IT-systemet vil på baggrund af de faktuelle oplysninger foretage en matematisk/statistisk beregning af, om betingelserne for tilskud er opfyldte.

Der vil primært kun blive anvendt automatiserede afgørelser i sager, hvor der bliver givet fuldt medhold, eller hvor IT-systemet er i stand til at foretage en strømlinet matematisk beregning af prioriteringskriterierne. Sager, som IT-systemet ikke kan håndtere, vil blive udtaget til manuel sagsbehandling.

Du har efter databeskyttelsesforordningen en række rettigheder i forhold til vores behandling af oplysninger om dig:

- Du har ret til at få indsigt i de oplysninger, som vi behandler om dig samt en række yderligere oplysninger.
- Du har ret til at få urigtige oplysninger om dig selv rettet.
- Du har i visse tilfælde ret til at få behandlingen af dine personoplysninger begrænset. Hvis du har ret til at få begrænset behandlingen, må vi fremover kun behandle oplysningerne – bortset fra opbevaring – med dit samtykke, eller med henblik på at retsskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares, eller for at beskytte en person eller vigtige samfundsinteresser.
- I særlige tilfælde har du ret til at få slettet oplysninger om dig, inden tidspunktet for vores almindelige generelle sletning indtræffer.
- Du har i visse tilfælde ret til at gøre indsigelse mod vores ellers lovlige behandling af dine personoplysninger.
- Du har ret til at indgive en klage til Datatilsynet, hvis du er utilfredse med den måde, vi behandler dine personoplysninger på. Du finder Datatilsynets kontaktoplysninger [her](#).

Vi opbevarer dine personoplysninger, så længe det er nødvendigt. Dog kan vi oplyse dig om, at vi vil lægge vægt på følgende kriterier, når vi skal fastlægge, hvor længe det er nødvendigt at opbevare dine oplysninger:

- EU-regler, der opstiller krav om opbevaring af data, f.eks. 10 år i henhold til art. 67, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013.
- EU-forældelsesregler
- Nationale forældelsesregler

Vi er dataansvarlig, og du kan kontakte os, hvis du har brug for yderligere oplysninger om databehandlingen af dine personoplysninger.

Hvis du har spørgsmål til vores behandling af dine oplysninger, er du altid velkommen til at kontakte vores databeskyttelsesrådgiver. Du kan kontakte vores databeskyttelsesrådgiver på følgende måder:

E-mail: DPO@lbst.dk eller på telefon: 33 95 80 00.

9. Ordliste

Bekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 344 af 29/03/2023 om Etableringsstøtte til unge landbrugere ligger på [Retsinformation.dk](https://retsinformation.dk)

Erhvervsstyrelsens ejerbog

Erhvervsministeriets ejerbog findes under Erhvervsstyrelsen [på følgende link](#)

Fællesskema

Fællesskema er et ansøgningskema i Landbrugsstyrelsen, hvor alle landbrugere årligt kan søge om de forskellige EU-støttede arealordninger, såsom Grundbetaling, indberette oplysninger om økologisk jordbrugsproduktion, samt anmode om udbetaling for miljøtilsagn, økologitilsagn og visse skovtilsagn.

Tidligere indgik støtten til unge landbrugere i dette ansøgningskema.

Hobbylandbrug

Virksomheder med et beregnet arbejdskraftsbehov på under 830 timer betegnes på denne ordning som et hobbylandbrug.

Opretholdelsesperiode

Den periode efter udbetaling, hvor etableringen skal opretholdes. Opretholdelsesperioden er 3 år, se kapitel 7. Opretholdelse af etableringen.

Primær jordbrugsbedrift

Bedrift, der producerer primære jordbrugsprodukter, der fremgår af bilag I til Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), der ikke har været genstand for forarbejdning eller forædling. Aktiviteter i virksomheden vedrørende forberedelse til det første salg er omfattet af definitionen. Bedriften omfatter de aktiver, der er tilknyttet til det CVR-nummer, du søger i.

Det er den virksomhed, der er registreret under det CVR-nummer, som har søgt om og/eller fået tilsagn om tilskud.

Primære jordbrugsprodukter

Produkter omfattet af bilag I til Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

Prioritering

Ved prioriteringen af ansøgninger anvendes en model, der rangordner alle indkomne ansøgninger. Her måles på datoen for købsaftalens endelige indgåelse eller seneste dato for endelig tinglysning. Nyeste datoer bliver prioriteret forud for ældre datoer.

Projektperiode

Projektperioden begynder den dag, du har sendt ansøgning om tilsagn om tilskud til os. Den varer i 1 år, men

slutter den dag, du indsender din anmodning om udbetaling. Projektperiodens start- og slutdato fastsættes i tilsagnet, eller meddeles på anden måde af os. Se kapitel "5. Hvis du får tilsagn" og kapitel "6. I projektperioden".

Selvbetalingsløsning

Den til enhver tid gældende IT-løsning, der er tilgængelig på vores hjemmeside bl.a. til indsendelse af ansøgning om tilsagn og anmodning om udbetaling. Denne løsning har tidligere været omtalt "Tast selv" eller "Tast selv-service". Den nye formulering er valgt for ikke at udelukke en anden navngivning af kommende IT-løsninger og har ikke en praktisk betydning for dig.

Tilsagnshaver

En tilsagnshaver er den fysiske og/eller juridiske person, der søger om tilsagn om tilskud, modtager tilsagnet, er ansvarlig for at etableringen gennemføres, og søger om udbetaling af tilskud, modtager tilskuddet og opretholder etableringen

Væksthusproduktion

Produktioner som udelukkende foregår i væksthuse og dyrkningstuneller, som ikke har arealer i fællesskemaet. Væksthuset eller dyrkningstunellen skal anvendes til produktion af primære jordbrugsprodukter.

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

www.lbst.dk